

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIX. évfolyam.

Szubotica, 1928. SZERDA, március 7.

65. szám

Telefon: Kladohivatal 8—58 Szerkesztőség 8—10, 8—52, 370.

Mézfeletnik mindennap reggel, Őnnap után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, kladohivatal és könyvosztály, Szubotica

Zmaj Jovin trg. 3. (Minerva palota)

A belügyi expozé

Az új belügyminiszter a belügyi költségvetés vitáját tüzetes expozéval vezette be, amelyben a közgazgatás minden nevezetesebb problémájára kiterjeszkedett. Beszélt a községi önkormányzattal összefüggő kérdésekről, a komeszárrend-szer maradványairól, az állampolgárságról, a délszerbiai állapotokról és végül nem feledkezett meg a »Glavnyacsá«-ról sem, amelyről a sajtóban és a parlamentben annyi szó esett.

Korosec expozéja mindenekelőtt abban üt el a sablontól, hogy nem tagadja ab ovo a hibákat és nem igyekszik idealizált képet festeni a reszortja körébe tartozó szervek hivatali működéséről. A belügyminiszter arra fog törekedni, hogy tisztviselői úgy dolgozzanak, mint a nép barátai s a törvények és az állam auktoritás őrei. Azt a védelmet és elismerést, amelyet a belügyminiszterek fenntartás nélkül szoktak kiutalni a tisztviselői karnak az ellenzék támadásaival szemben, Korosec feltételhez köti. Az a tisztviselő, aki valóban odaadóan szolgálja a népet és az államot, számíthat a legfőbb belügyi hatóság patronátusának biztos fedezékére, de aki hűtlen sáfára a rábizott érdekeknek, arra elháríthatatlanul le fog sujtani a törvény megtörő ereje. A jó tisztviselő érdeme nem lehet a rossz tisztviselő bűneinek takarója, még kevésbé lehet a közigazgatási szolgálat fontossága jogcím a közhivatalnokai visszaélések ellenkezésére. A belügyminiszter annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy az általa rendelt hivatalok személyzete hivatása magasztalán fog állani, de megvillogtatja az igazságszolgáltatás szankcióit arra az esetre, ha várakozásában csalódná.

A délszerbiai állapotokkal kapcsolatban Korosec koncedálja, hogy bizonyos hatósági tulkapásokról szóló panaszok nem teljesen alaptalanok és kilátásba helyezi a megfelelő büntető intézkedéseket mindazokkal szemben, akik ezekre rászolgáltak. Felhívja azonban a közvélemény figyelmét azokra a rendkívüli nehézségekre, amelyekkel az ottani hatóságoknak a macedon komité állandó üzelmű következtében meg kell küzdeniük és amelyekre a legjellemzőbb az a tény, hogy a legutóbbi év folyamán Délszerbiában tizenhat esendőr esett el és hét sebesült meg kötelességteljesítés közben.

A »Glavnyacsá« körül gyűrűző izgalmak lecsillapítására is van néhány megnyugtató szava a belügyminiszternek. Nem utasítja vissza vaktában a vádakát, hanem bejelenti, hogy a miniszterium egyik inspektorát küldte ki a parlamentben felemlített esetek kivizsgálására. Az az objektívitás, amellyel a belügyminiszter ezt az ügyet kezeli, mindenesetre alapot nyújt arra a reményre, hogy amennyiben behízigyulnának a felhozott abuzusok, nem fog elmaradni azok orvoslása.

Megpendíti Korosec az állampolgárság kérdésében még mindig fennálló bizonytalanságot is, amelynek végleges eloszlátása céljából szükség van az állampolgársági törvény meghozatalára, még pedig olykép,

hogy minden erre vonatkozó jogos igény kielégülést nyerjen. A belügyminiszteriumban hegymagasságra gyűlemltek fel az állampolgársági kérvények és ezek elintézése, amire nézve a belügyminiszter ígéretet tesz, a konszolidáció tartozéka.

A komeszárrend-szer nyomainak eltakarítását is tervbe vette a belügyminiszter és e tekintetben azon az uton kíván továbbhaladni, ame-

lyet elődje, Vukicsevics Velja nyitott meg a vajdasági községi választások kiírásával. Szerbia kivételével minden más országrészben vannak még egyes területeken komeszárak, de az irányzat az, hogy mindenütt lépjen mielőbb életbe az önkormányzat és a haladás a Vukicsevics-kormány előtti időkhöz képest kétségbevonhatatlan.

Az expozé vezérmotívuma a bel-

ügyminiszternek az az eltökélt szándéka, hogy a reszortjában mutatkozó anomáliákat kigyomlálja és a törvények uralmát új biztosítékokkal bástyazza körül. A közvélemény, amely a belügyi igazgatás jelenségeire reagál a legérzékenyebben, feszült érdeklődéssel várja, hogy milyen tettek fognak megszületni ebből az impozáns határozottsággal megnyilvánuló szándékból.

Obstruál a parasztdemokrata koalíció

Sürgösségi javaslatokkal telnek el a parlament délelőtti ülései — A radikális-párt centruma és a kormánykoalíció kisebb csoportjai meg akarnak egyezni az ellenzékkel — Hírek a boszniai Radics-párt szakadásáról

Nőtlenégi adót javasol a közegészségügyi miniszter

Beogradból jelentik: A parasztdemokrata koalíció a parlament keddi ülésén ismét sürgösségi javaslattal állott elő, úgy hogy a délelőtti ülés legnagyobb része a javaslat tárgyalásával telt el. Az ellenzék ezzel a taktikával elárulja, hogy

obstrukciószerű eszközökhöz nyult a kormánnyal szemben

és bár közvetlenül nem vesz részt a költségvetési vitában, mégis igyekszik megnehezíteni a költségvetés idejekorán való megszavazását. Emellett a parasztdemokrata koalíció absztinenciája nem terjed ki a pénzügyi törvény tárgyalására és így a pénzügyi törvény felett esetleg hetekig tartó vita lesz a parlamentben. Az ellenzéknek ez az éles parlamenti harcmodora lassanként kitérli a kormány körében is azt a meggyőződést, hogy ez a helyzet sokáig nem tartható fenn. Különösen

a radikális centrum és a kormánykoalíció kisebb pártjaiban mutatkoznak olyan tendenciák, hogy keressenek alapot az ellenzékkel való megegyezésre.

A radikális centumból származó értesülés szerint a költségvetés megszavazása után azonnal érintkezést fognak keresni az ellenzékkel és már ki is dolgozták a tárgyalások anyagát. Miután az ellenzék követeléseinek leglényesebb pontjai azok, amelyek az önkormányzatok kiszélesítésére vonatkoznak, itt akarják megtalálni a megegyezés alapját. Azt hiszik, hogy

a megegyezésre alkalmas ház's volna a Marinkovics által annak idején kidolgozott tervezet a közigazgatás decentralizálásáról.

Ez a tervezet lehetővé tenné alkotmányrevízió nélkül is az önkormányzatok életképessé tételét. Ha erre nézve sikerülne a megegyezés, akkor sor kerülhetne a többi fontos probléma megoldására is.

Természetes, hogy ilyen mélyreható megegyezést nem lehet egyik napról a másikra megteremteni és számítanak arra, hogy a tárgyalások hónapokig is eltarthatnak.

A költségvetés megszavazása után tehát a parasztdemokrata koalíció továbbra is ellenzékben maradna és a tavasz és a nyár folyamán folyóknak a megbeszélések a megegyezés feltételeiről.

Ilyen módon csak a parlament őszi ülésakára érelődne meg az ellenzékkel kötendő béke.

Ez a radikális körökből kiszivárgott

terv érthető feltűnést keltett és meg lehet állapítani, hogy *meglehetősen kedvező fogadtatásra talált mindazokban a körökben, amelyek normális parlamenti életet kívánnak.*

A német párt vezére a belügyminiszternél

Dr. Kraft István és Schumacher Sámuel németpárti képviselők keddi délelőtti felkeresték Korosec Antun belügyminisztert, akivel a hétfői parlamenti vitával kapcsolatban hosszas megbeszélést folytattak a vajdasági német községekben uralkodó állapotokról. A német képviselők írásban is átnyújtották panaszukat Korosecnek, aki megígérte, hogy a panaszokat megvizsgálja.

Az új bácskai főispán szerdán veszi át új hivatalát

Vildovics Antonije, az új bácskai főispán, aki tudvalevőleg még nem foglalta el hivatalát, hosszú szabadságáról

Beogradba érkezett és kedden jelentkezett szolgálattételre Korosec belügyminiszternél. Vildovics szerdán veszi át a bácskai főispáni hivatalát.

A földművespárt elnöke összehívta a pártvezérek kollégiumát

Kokanovics Cséda földművespárti képviselő és Montagni rendőrtisztviselő aférfia ügyében, miután a parlament elnöke részéről Montagni ellen semmi intézkedés nem történt, Jovanovics Jovan előbb Perics Ninkó elnököt, majd Hrasznica alelnököt felkérte, hogy *hívják össze a pártvezérek kollégiumát.* Miután kérését megtagadták, Jovanovics Jovan *önhatálmuan összehívta keddi délutánra a pártvezérek kollégiumát.* A kormánypárti körök rámutattak arra, hogy a gyakorlatban ilyesmi még nem fordult elő. A kormánypártok vezetői *nem is mentek el az ülésre,* amely ennek következtében nem is volt megtartható.

A parlament ülése

A parlament keddi ülését délelőtti tíz órakor nyitotta meg Perics Ninkó elnök. A jegyzőkönyv felolvasása után Lazics Voja földművespárti kifogásolta, hogy nem döntöttek arról az indítványról, hogy Kokanovics Cséda három napig kizárásának foganatosítását halaszták el a költségvetés megszavazása utáni időre.

Ezután rátértek Radics István és társai sürgösségi indítványára. A javaslatot maga Radics István indokolta meg. A heterjesztett határozati javaslat a következő:

»A parlament elhatározza, hogy az ugynevezett papi párbért egyetlen esetben sem lehet hatóságilag behajtani, különösen pedig fegyveres asszisztenciával nem, egészen annak a törvénynek meghozataláig, amely ezt a kérdést igazságosan és modern követelményeknek és szükségleteknek megfelelően rendezni fogja.«

Radics hosszasán ismertette azokat az igazságtalanságokat, amelyek a párbér behajtása körül történnék és *tiltakozott az ellen, hogy sok helyen esendőri asszisztenciával hajlják be a párbért.* Állításait panaszos levelek felolvasásával támasztotta alá.

Az egészségügyi miniszter expozéja

Az egészségügyi tárca költségvetési vitáját Popovics Ger. Dobrivoje dr. egészségügyi miniszter hosszabb expozéval vezette be.

— Minden egyes egyén egészsége — mondotta a miniszter — nagy értéket képvisel. A nép egészségén épül fel a társadalom, amely minden haladás alap-

ja. Ha az egészségügyi viszonyokról van szó, fel kell állítani az ország egészségügyi mérlegét és meg kell nézni a mérleg aktív és passzív tételeit. A bevétel a születések, a kiadást a halálozások jelentik.

— Születések tekintetében azt hiszem a legjobban állunk az összes európai államok között, minthogy a születések száma 35 36 ezrelék. Azonban egyéb körülményeket is figyelembe kell venni, így elsősorban azt, hogy a házasságok száma évről-évre csökken. Két év előtt még 9 százalékot tett ki, most már csak 8 százalékot. Ennek eredménye, hogy ma husz százalék a nőtelen férfiak száma és ez a nagy szám állandóan emelkedik. Egyre nagyobb a házasságon kívül születések száma, ami az elégtelen szociális és morális viszonyok következménye. A gyermektelen házasságok száma 22 százalék, egygyermekes 20, kétgyermekes 23, háromgyermekes 17, négy-ötgyermekes házasságok száma pedig csak 18 százalék.

— Halálozások terén sajnos szintén az első között állunk Európában. A gyermekek 28 százaléka egy éves kora előtt meghal, 38 százaléka pedig, tehát több mint egyharmadrész nem éri el a husz éves életkort. A betegségek száma is rendkívül nagy és az egészségügyi mérleg állandó deficitet mutat. A legfontosabb higiénikus kulturális és nevelési problémák igen lassan haladnak előre, mert nem áll elegendő eszköz rendelkezésre. A minisztérium kidolgozott egy szabályrendeletet a nép higiénikus oktatásáról. Igen fontosnak tartanám, ha egy nagy egészségügyi alapot létesítenek a népbetegségek leküzdésére. Ennek az alaphoz megteremtésére igen sok új megadózott terület állna rendelkezésre. Így a nőtelen megadózottsága nagy eredménnyel járna, mert négyszázezer nőtelen lehetne megadózottnak. Meg kell adózottnak a gyermektelen házasságokat, mert az ilyen családok száma 380.000. Ez az adó progresszív volna a vagyoni állapot szerint. Meg lehetne adózottnak a dohányzást is. Ez ugyan a monopólium védelme csökkentésével járna, amit azonban meglehetősen akadályozni a dohányárak két-három százalékos emelésével. A szeszitalok fogyasztását is külön meg lehetne adózottnak az egészségügyi alap javára.

Az egészségügyi miniszter végül kérte a költségvetés elfogadását. A miniszter beszédét a parlament nagy tetszéssel fogadta és ezzel a délelőtti ülés véget ért.

A pénzügyminisztérium költségvetése

A délutáni ülésen dr. Szerbics demokrata, Lázics Vojta földművespárti, Brbics radikális és Szaulics Novica földművespárti hozzászólása után az egészségügyi miniszter válaszolt a felszólalásokra, majd a parlament elfogadta a költségvetést.

Ezután azonnal rátértek a pénzügyminisztérium költségvetésének tárgyalására. A távollevő pénzügyminiszter helyett Mehmed Spaho kereskedelmi miniszter mondott rövid beszédet, amelyben utalt a könyvtartott expozéra.

Petljan szocialista, majd Pavelics Ante horvát föderalista élesen támadták a kormány pénzügyi politikáját.

A boszniai Radics-párt nem díszszónál

A beogradi Novosztí szarajevói információ szerint azt írja, hogy a boszniai Radics-párt egy része el akar szakadni Radics-tól és Vukicsevicshez akar csatlakozni. Eszerint Vukicsevics az erdőügyi minisztériumot adná át ennek a csoportnak és dr. Sutej volna az erdőügyi miniszter. Dr. Sutej kedden megjelent az újságírók klubjában és megkérte az újságírókat, hogy ezt a hírt cáfolják meg, mert ő Radics István legodaadóbb és legharciasabb híve és szó sem lehet arról, hogy ő Radics ellen forduljon.

A Glavnyacska ügye szerdán újból a parlament elé kerül

A parasztdemokrata koalíció a parlament szerdai ülésén ismét sürgős határozati javaslatot fog betervezni a Glavnyacsáról, ugyhogy a parlament szerdai ülése ismét viharosnak ígérkezik. A határozati javaslat felszólítja a belügyminisztert, hogy számoljon be a parlamentnek a Glavnyacsában most

uralkodó állapotokról és azt a kérdést intézik a belügyminiszterhez, hogy felelősségre vonta-e azokat a rendőri hatóságokat, amelyek hírlapl közleményekben megtámadták azokat a képviselőket, akik a parlamentben szövegtek a Glavnyacska ügyét és ezzel meg-

sértették az alkotmányt az a szakaszt, amely szerint a képviselők közvetlenül érintkeznek a miniszterrel. A határozati javaslatot Radics Pavle és Vilder képviselő írta alá előzőnek, de a kérdés vezető szónoka ismét Koszovics független demokrata képviselő lesz.

A dalmáciai gyerekek nem járnak iskolába, hanem a mezőkön gyökereket keresnek

Dühöng az éhínség a passzív vidékeken

Szplíthól jelentik: Dr. Stojanov Roko a splíti tartományi választmány elnöke, aki most bejárja az éhínség-sújtotta vidékeket, kedden konferenciát tartott az északdalmáciai Gornji Mucs községben, amelyen háromszáz dalmáciai hegyvidéki falu kiküldöttei vettek részt.

A hegyvidéki falvak kiküldöttei megrázó részleteket meséltek az éhínség katasztrófális pusztításairól. Pavelics gornji-mucsi polgármester jelentette, hogy

a lakosság füvet és gyökereket kever össze a rendelkezésre álló tengerifiszttal,

hogy növelje a kenyérmennyiséget.

A gyerekek nem járnak iskolába, hanem ellepek a legelőket és gyökereket keresnek.

A mezők kihaltak, a lakosság mozogni is alig tud, ahhoz hogy dolgozzon, nincs már elég ereje és különben is munkaalkalom az egész vidéken egyáltalában

nincsen. Beszédét így fejezte be a mucsi polgármester:

— Emberek, segítsetek ha tudtok, hogy ne haljunk meg állati módra, mint az az öreg ember, akit messze a hegyek között találtunk holtan: fű volt a szájában.

Nem kérünk kenyeret, nem kell nekünk ez a gazdag embereknek való táplálék. Adjatok csak polentát, hogy legalább asszonyaink és gyermekeink ehessenek valami emberhez méltót.

Marakovics Neorcsics községbeli delegátus elmondotta, hogy

az ő falujában már hónapok óta nincs egy grammnyi liszt,

A férfiak kivándoroltak más vidékekre megélhetést keresni, az otthonmaradt asszonyok pedig az ut szélén állva koldulva tengetik életüket.

Az inséges lakosság delegátusainak meghallgatása után dr. Stojanov megbeszélte a segélyakció részleteit.

Uj büntető és polgári tanácsok a noviszadi felelbiteli bíróságoknál

Jövő év április elsején átköltözik a noviszadi semmitőszék Zagrebbe — Erős személyzethiány a noviszadi törvényszéken

A noviszadi felelbiteli bíróság elnöke hétfőn kapta kézhez az igazságügyminiszter rendeletét, amelyben felhívja, hogy a felelbiteli bíróság területén levő összes törvényszékeket és a noviszadi főügyészség utján az összes ügyészségeket szőlítsa fel, hogy a felelbiteli bírói állás elnyeréséhez szükséges törvényes kellékekkel bírói törvényszéki bírák, illetve ügyészek nyuítsák be ez iránti kérelmüket. A noviszadi felelbiteli bíróságnál április elsejével három új tanácselnöki állást és három új felelbiteli bírói állást szerveznek. A beérkező pályázatok felett az igazságügyminiszter dönt a noviszadi felelbiteli bíróság elnöki tanácsának javaslatára.

A noviszadi felelbiteli bíróságnál eddig két büntető és négy polgári tanács van, április elsejétől kezdve két büntető és hat polgári tanács lesz. Eddig négy tanácselnöke volt a felelbiteli bíróságnak, ezentul hét tanácselnök lesz és egy tanácsban tovább is a felelbiteli bíróság alelnöke elnököl. A felelbiteli bíróságnál az eddigi tizenhárom bíró helyett tizenhat bíró lesz. Ha az igazságügyminiszter három felelbiteli bírót nevezne ki tanácselnökké, akkor hat felelbiteli bírói állás kerül betöltésre, mint legkomolyabb jelölteket dr. Prudan Iván noviszadi törvényszéki tanácselnököt, Hartmann és Párvány Oszkár noviszadi törvényszéki bírákat és dr. Nikolics Richárd főállamügyész-helyettes emlegetik, aki ezen állását a felelbiteli bírói állással kívánja felcserélni. A felelbiteli bírói kar létszámának szaporításával egyidejűleg három új jegyzői állás és megfelelő számú új díjnoki állást szerveznek.

A felelbiteli bíróságnak azonban nagy gondot okoz az új tanácsok elhelyezése, mert a bíróság mai épülete sem elegendő a jelenlegi létszám elhelyezésére. Dr. Ignjatovics Nikola, a felelbiteli bíróság elnöke ez ügyben ismételtelen eljárt a polgármesternél, akit megkért, hogy adjon a város a főügyészség számára, nemkülönbén a felelbiteli bíróság épületében elhelyezett munkástözség céljaira más városi épületben megfelelő helyiségeket, hogy ezáltal a fel-

szabadulandó helyiségekben a szükséges két tanácssterem és egyéb bírói helyiségek a felelbiteli bíróság rendelkezésére állhassanak. Dr. Borota Branislav polgármester méltányolta a felelbiteli bíróság elnökének kívánságát és megígérte, hogy a legközelebbi városi közgyűlésen előterjesztést tesz az ügyben.

Jövő év április elsejével a beogradi semmitőszék noviszadi szekciója Zagrebbe kerül, ahol egységes semmitőszék lesz. Tudvalevőleg a bírákról, a bíróságok szervezetéről, az ügyészekről és az ügyvédi rendtartásról szóló törvénytervezetek már elkészültek és minden fórumot megjárta, úgy hogy azok hamarosan a nemzetgyűlés elé kerülnek. A bíróságok szervezetéről szóló törvény intézkedéseket tartalmaz, a beogradi, noviszadi, szarajevói és podgoricai semmitőszékek megszüntetéséről és azoknak a zagrebi egységes semmitőszékbe való beolvadásáról, ahol egyelőre átmenetileg lesz beogradi, noviszadi, szarajevói és podgoricai szekció. A semmitőszék egységesítése az első jelentősebb lépés az igazságszolgáltatás egységesítése felé. Az egységes semmitőszék előtt csak a büntető ügyekben lesz az igazságszolgáltatás egységesítve, míg a polgári jogszolgáltatás maradna mindaddig, amíg egységes polgári törvénykönyv nem készülne.

A noviszadi törvényszéken mindinkább érezhetővé válik a személyzethiány és jelenleg tizenöt szervezett jegyzői állás közül négy jegyzői állás van csak betöltve, míg a többi tizenegy üresedésben van. A felelbiteli bírósághoz előreláthatólag néhány bíró a noviszadi törvényszéktől is elkerül és így fennáll az aggodalom, hogy a személyzethiány a noviszadi törvényszéket súlyos válságba fogja sodorni.

E. Szécsi
„PHILATELIA“
 bélyegkereskedés Subotica Cirila Metoda tr. 53
 (Teréz templommal szembeni sorban)
 Nagy választék külföldi bélyegekből, Legúj bb kiadású albumok minden nagyságban és katalógusok raktáron. 1417

Sztrájkolnak a tanárok

a beogradi technikai iskolán

Az elmaradt óradíjak miatt szüntették be a tanítást

Beogradból jelentik: A beogradi technikai középiskola óradíjas tanárai be-szüntették előadásukat tiltakozásuk je-léül, mert már öt hónapja nem kaptak fizetést. Az intézetnek ötvenhét tanára közül harminckettő óradíjas és ezek sztrájkbalépése érezhetően megakasztja a tanítás normális menetét.

Dr. Bukovec igazgató kijelentette, hogy a tanárok eljárása teljesen jogosult, mert minden kérésük, hogy a kereskedelmi minisztérium kiutalja honoráriumukat, eredmény nélkül maradt, noha a kifizetésre megvan a költségvetésben biztosított lehetőség. Hasonló a helyzet a szarajevói technikai iskolán is, ahol a tanárok már januárban kénytelenek voltak beszüntetni működésüket.

Kedden a beogradi iparkamara helyisé-gében az ország technikai iskolai taná-rai gyűlést tartottak, amelyen a ljub-ljanai, zagrebi, szarajevói és szplíti technikai középiskolákat nagyszámu de-legátus képviselte. A gyűlés követelte az elmaradt honoráriumok sürgős kiutalá-sát és az óradíjas tanárok véglegesítését.

Az új német Zeppelin

a nyáron indul az oceáni útra

Levine elindult Newyorkból és leszálías nélkül akar Havannába repülni

Newyorkból jelentik: Charles Levine, aki a múlt évben Chamberlinnel Amerikából Németországba repült, hétfőn Stulz pilótával és miss Mabel Bollal, akit newyorki és párisi társaságokban gyémántkirálynőnek neveznek, a newyorki repülőterén felszállt, hogy leszál-lás nélkül Havannába repüljön. Az 1.600 mértföldes utat Levine ugyanazzal a re-pülőgéppel, a Columbia-val teszi meg, amelyen tavaly átrepülte az óceánt.

Mint Stuttgartból jelentik, az új Ze-pelin építése annyira előrehaladt, hogy már a motorokat szerelik rá és május közepén teljesen elkészül az új kormá-nyozható léghajó. Az új Zeppelin má-jus 20-ikán teszi meg első próbautját a bódeni tó felett, június elején pedig az egész német birodalom területén átrepül. Julius közepén repül át azután az új Zeppelin az óceánon és első útja Észak-amerikába fog vezetni, de szó van ar-ról is, hogy Newyorkból az új Zeppelin ellátogat a délamerikai államokba is és utolsó állomása Buenos Ayres lesz és Argentínából fog visszatérni Friedrichshafenbe.

A bácskai nábob sirja

Tizmillió dináros siremléket állítanak fel Apatinban

Apatinból jelentik: Az apatini temető esendjét már hónapok óta építkezés zaja veri fel. Siremléket építenek már egy esztendeje. Külön műhelyt állítottak fel, ahol hatalmas köcsiszológépeket helyeztek el és villanyerővel dolgoznak Wil-pert János kőfaragómester munkásai.

Speizer Ferdinánd bácskai nábob sir-emlékét építik és ez a monumentális em-lékmű valószínűleg páratlan lesz az egész országban. Tiz millió dinárba fog kerülni a siremlék, amelynek főalakja a Földalmas Szűz lesz a keresztfáról levett Jézussal. A mellékalakok életnagyságuak lesznek és mindez tiszta bronzból, már-ványalapzaton. Az emlékmű tizenhét méter magas lesz és a bronzalakokat öt vagon szállította Milanóból Apatinba. A márvány részek belföldön készülnek boszniai kőből és a hatalmas kövek szállítására külön gőzgépet helyeztek üzembe.

A siremlék, amely kétségtelenül dí-szére fog válni az apatini temetőnek, csak egy év múlva lesz készen és ár-nyékában bizonnyal kegyeletesen fognak emlékezni az ellunytra a derék Apati-niak, bár kétségtelen, hogy sokkal stilu-sosabb emlékmű lenne egy kórház vagy egy gyermekenhely, amely szintén el-készülne két év alatt és nem kerülné többé tiz millió dinárnál.

Kompromisszumos megoldás készül Genfben a szentgotthárdi affér ügyében

Briand kijelentette Stresemannnak, hogy ha Németország az investigációs eljárás ellen foglal állást, akkor nem lehet szó a Rajna-vidék kiürítéséről. Valószínűleg polgári kiküldött fog helyszíni vizsgálatot tartani Szentgotthárdon

Briand a népszövetségi tanács ülésén a nemzetközi fegyverkereskedelem tilalmáról szóló egyezmény ratifikálását követelte

Genfben jelentik: A népszövetségi tanács kedden délelőtti nyilvános ülésén először Stresemann a gazdasági bizottság huszonharmadik ülésén végzett munkálatairól terjesztette be jelentését, amit a tanács tudomásul vett, utána Titulescu a különböző államok gazdasági és pénzügyi helyzetéről számolt be, majd Schialoja olasz kiküldött a Népszövetség védnöksége alatt kötött szerződések és egyezmények ratifikálására vonatkozó jelentést ismertette. Ezzel kapcsolatban hosszabb vita fejlődött ki.

Chamberlain azt hangoztatta, hogy újabb szerződések és egyezmények kidolgozása helyett fontosabb, hogy az egyes államok mielőbb ratifikálják a már megállapított szerződéseket és egyezményeket. Briand felszólalásában ugyancsak helyeselte ezt és

érthető cézzel különösen annak a fontosságát emelte ki, hogy a fegyverek nemzetközi kereskedelmének tilalmára vonatkozó nemzetközi egyezményt ratifikálják.

Mindenki elérte ezt a célzást és a termen derültég hullámozott át. A derültég megújult akkor, amikor

Schialoja kijelentette, hogy Olaszország nyugodt lelkiismerettel ratifikálja ezt az egyezményt.

Ezután az új népszövetségi palota építésére vonatkozó jelentést terjesztették be és egy óra elmúlt már, amikor a tanács ezt a jelentést módosítás nélkül letárgyalta.

A legközelebbi ülést szerda délelőtti tartja a népszövetségi tanács,

a keddi délelőtti összehívott zárt ülést pedig szerda délelőttire halasztották,

hogy a szentgotthárdi ügyben fogantatandó intézkedések dolgában az egyes államférfiak keddi délután és este is folytathassák a folyamatban lévő tanácskozásokat. Ezek a tárgyalások valóban betöltötték az egész délutánt és estét.

Tanácskozások a kompromisszumos megoldásról

A népszövetségi tanács jelenlegi ülésének egyetlen nehézségét az az indítvány okozza, hogy rendeljék el Magyarországra ellen a vizsgálatot a fegyverszállítási affér miatt, azonban

a szentgotthárdi ügyben kompromisszum készült,

amely a jelen pillanatig még nem érettség a határozatra és bár eredetileg az volt a terv, hogy a tanács keddi zárt ülésén ezt a kérdést elintézi,

a döntés szerdára maradt,

mert a keddre tervezett zárt ülést ép a folyamatban lévő tárgyalások miatt elhalasztották.

Pillanatnyilag a helyzet az, hogy francia részről még erőteljes nyomást gyakorolnak Németországra, hogy engedékenységre bírják

és azt az érvelést hozzák fel, hogy a német birodalmi kormány kockáztatja a Rajna-vidék kiürítését. Azt mondják ugyanis, hogy

ha Briand fellép a szentgotthárdi ügyben és most nem sikerül az investigációs jogot gyakorlatilag megoldani, akkor nem lehet szó a Rajna-vidék kiürítéséről.

Briand hétfőn Stresemannal több mint egy óra hosszat tanácskozott és ezen a megbeszélésen főképp a magyar kérdéssel volt szó. A francia külügyminiszter a tanácskozásán mindezeket az argumentumokat felsorolta és

Briand kifejtette Stresemann előtt, hogy Németország, amely oly sürűn emlegeti teljes lefegyverzettségét és hangoztatja feltétlen fegyverzető politikáját, most gyanússá tené magát, ha az investigációs jogot elvileg megtagadná.

A magyar ügy megoldása — érvel tovább Briand — különben sem pusztán Németországtól függ, hiszen a német álláspontot a tanácsban könnyen leszavazhatják.

Hogy mennyire hatott ez az érvelés, arról semmit sem lehet tudni, csupán annyi bizonyos, hogy Chamberlain Briandnak ez a határozott állásfoglalása legalább is annyira meglepte, mint Stresemannt és Schialoját. Más oldalról viszont biztosra veszik, hogy a szentgotthárdi esetben most már nem lehet szó investigációról, azonban a készülő kompromisszum még csak nagy vonásokban kezd kibontakozni. Schialoja azt ajánlja, hogy

a tanács halgassa meg az ügyben

Tanács Gábor magyar tábornokot, vizsgálja meg okmányait és a fényképfelvételeket, amiket el kell fogadnia a vizsgálat anyagául. Ezenkívül

Szentgotthárdon is tartanak vizsgálatot, amely azonban ne legyen katonai jellegű, hanem csupán vámpolitikai jellegű.

— hangzik az olasz delegált javaslat.

Meg akarják állapítani az investigációs eljárás módját

A francia sajtó Genfben időről időre egyértelműen azt jelenti lapjaiknak, hogy a szentgotthárdi eset kezd háttérbe szorulni és a delegátusok közt kialakul az a felgőg, hogy ezt az affért nem szabad nagy nemzetközi ügyvévő felfújni. A francia sajtó is megállapítja, hogy nincs már szó Magyarországra ellen elrendelendő szankción, hanem

valószínűleg az a kompromisszum fog határozattá emelkedni, hogy a

tanács egy delegátust, minden biztonnal polgári személyt, fog kiküldeni helyszíni vizsgálatra.

Ezt a megoldást a *Petit Journal* jelentése szerint Stresemann is elfogadhatónak tartja, míg az *Echo de Paris* jelentése szerint

a tanács nem annyira a szentgotthárdi eset vizsgálatával, mint inkább azzal a kérdéssel fog foglalkozni, hogy milyen módon kell a jövőben hasonló esetek felmerülésekor a vizsgálatot elrendelni.

Sauerwein is azt írja a *Matin* keddi számában, hogy Magyarország megmenekült a büntetéstől, az afférnak azonban egy jó oldala mégis van, mert alkalmas ad a Népszövetségnek arra, hogy az investigációs eljárás módjait határozottan megállapítsa és vagy a tanács elnökét, vagy a Népszövetség főtákarát ruhazza fel azzal a jogkörrel, hogy hasonló esetben azonnal közbe léphessen.

A nagyhatalmak tanácskozása az amerikai békepaktrumról

A népszövetségi tanács ülésétől függetlenül keddi délután öt órakor ülést tartott Genfben az öt állandó tanácsnoksággal rendelkező hatalom, az úgynevezett »Ötök Tanácsa.«

A tanácskozások egyrészt a szentgotthárdi eset, másrészt Amerika békejavaslatát körül forgott.

Amerika tudvalevőleg azt ajánlotta, hogy az öt nagyhatalom és az Unió kölcsönös paktummal helyezze törvényen kívül a háborút és az ülést az Egyesült Államoknak a nemzetközi döntőbírói paktumra vonatkozó javaslatával foglalkozott.

Seipel szerdán válaszol Mussolininek Nagy érdeklődéssel várják az osztrák kancellár beszédét

Bécsből jelentik: A nemzeti tanács főbizottságának szerdai ülése elé politikai körökben igen nagy érdeklődéssel tekintenek, mert ezen az ülésen

Seipel kancellár részletes tájékoztatást fog nyújtani az általános külpolitikai helyzetről és természetesen ki

fog terjeszkedni Mussolini szombati beszédére is.

Miután az ülés szigorúan bizalmas, attól függ, hogy Seipel beszédét egész terjedelmében fogják-e nyilvánosságra hozni, vagy csak a beszéd egyes részeit, hogy a főbizottság tagjai milyen

kérdéseket fognak a kancellárhoz intézni. Valószínűnek tartják, hogy

Seipel kancellár erőlyesen vissza fogja utasítani Mussolini szombati kijelentéseit,

a beszéd azonban általában mégis békélyes szellemű lesz.

Ágoston Sándort választották meg református főesperesnek

A feke'icsi lelkész került a jugoszláviai református egyház élére

A Klepp Péter torzai lelkész halálával megüresedett jugoszláviai református főesperesi tisztség betöltésére most folytatók le a választásokat. Az ország valamennyi református egyházközségének presbiteriuma Kulára küldte a szavazólapokat, ahol dr. Kurcz Henrik országos főgondnok elnöklésével a szavazatszedő bizottság működött és a szavazatok rejtő borítékok felbontása és a szavazatok összeszámolása kedden délután történt meg. A választás eredménye, hogy majdnem egyhangulag Ágoston Sándor feke'icsi lelkészt választották meg a jugoszláviai református egyház főesperesévé.

Ágoston Sándorban kiváló és nagy tudású lelkész került a jugoszláviai református egyház élére. 1882 május 8-án született Bácsfeketehelyen. Középiskoláit Kecskeméten, a theologiai akadémiát Budapesten végezte. 1906-tól 1917-ig a szerémszegei Kőrogyon, 1917-től 1919-ig Oszijeken, 1919-től 1921-ig ismét Kőrogyon lelkészkedett. 1921 óta pedig Feketicseben működik. Mint kőrogyi és oszijekai lelkész, egyházmegyei tanácsbíró, egyházkerületi misszió elnök, a szlavóniai református iskolák konvienti tanfelügyelője sokat fáradozott a diaszporák ügyében, iskolák szervezésében és népkönyvtárak alapításában. Szerkesztette 1908-tól kezdve a Szlavóniai Magyar Naptár-t, 1911-től kezdve a Boszniai Magyar Naptár-t, a Romániai Magyar Naptár-t, Bukovinai Magyar Naptár-t, 1913-tól a Magyar

Hajósok Naptár-át. A Szlavóniai Magyar Ujság-nak társszerkesztője volt. 1919 óta a jugoszláviai reformátusok között hitébresztő és egyháztársadalmi munkát végez. 1921-ben *Magvető* címen lapot indított, 1922-től kezdve kiadja a jugoszláviai *Református Árvaházi Naptár-t*. 1923-ban Feketicseben árvaházat létesített harminc gyermek számára melyet kiadványai, cikkei és személyes propagandája által önkéntes adományokból tart fenn. Theológiai tárgyú

kisebb dolgozatai a Protestáns Egyház és Iskolalapban és a Protestáns Szemlelemben jelentek meg. Jelentékenyebb irodalmi munkái: »Vasárnap délután«, »Szórványok egyházi gondozása« és »Református Valláskönyv«.

A kiváló református lelkésznek főesperessé történi megválasztása nagy örömet és meglepetést kelt mindenütt a reformátusok körében, de különösen itt a Bácskában, ahol közelről ismerik Ágoston Sándor illusztris képességeit.

Amnesztiát kér az erzsébetvárosi bombamerénylő Pörének újrafelvételét kéri Márffy József

Budapestről jelentik: Amikor az amnesztiarendelelet megjelent, kegyelmet kért Márffy József is, akit az emlékeztető erzsébetvárosi bombamerénylővel kapcsolatban itéltek el hétévi fegyházra, amit most tölt le a váci fegyházban. A kegyelmi kérvény az illetékes hatóságok elé került, de Márffy ezzel egyidejűleg perének újrafelvételét is szorgalmazza.

Márffy József ügyvédei magánnyomozást folytattak az erzsébetvárosi bombamerénylő ügyében és mint az egyik ügyvéd újságíróknak kijelentette, ez a magánnyomozás olyan eredménnyel járt, hogy megállapították, hogy az erzsébetvárosi bombamerénylőnek nem

Márffy a tettese, hanem kinyomozták a tettesek közül három embert, akik közül azonban kettő időközben már meghalt, egy pedig más ügyben vizsgálati fogoly. Az ügyvéd kijelentette, hogy amikor minden adat rendelkezésére fog állni, akkor Márffy József érdekében is nyilvánosságra fogja hozni ezeket az adatokat.

Nem valószínű, hogy Márffy ügyvédeje ígérte valaha is be fogja váltani, mert hiszen annak idején a törvényszéki tárgyaláson világosan megállapítást nyert, hogy Márffy József volt az erzsébetvárosi bombamerénylő főtettese.

A szekvestor gazdálkodása — a törvényszék megvilágításában

Több rendbeli visszaélésért vádolják a Bacher uradalom volt szekvestorát

Beckerekről jelentik: A beckereki törvényszék Bunics Ivó büntetőtanácsa szokatlanul érdekes bűnügy tárgyalását kezdte meg.

Todorovics Gyóka párdányi gazdálkodó a vádlott, aki 1922-ben a Bacher Emil tulajdonát képező sidovai ezerhat-száz holdas birtok szekvestora volt és ebben a minőségében a vád szerint többrendbeli visszaélést követett el.

A vádirat szerint Todorovics az uradalom öt tehenének tejtermékét állandóan eladta és a befolyt pénzt megtartotta, miáltal nyolcezer dinár jogtalan hasznot szerzett magának. *Mijajev* Vladimírnek eladta az uradalom 135 darab birkáját 137.000 dinárért és a pénzt megtartotta. Hamis nyugtákat számolt el kiadásként és ezzel 3350 dinárral károsította meg az uradalmat, egy levágott ökör husának vételárát, 1124 dinárt, valamint az uradalmi legelő bérlete címén befolyt ezer dinárt is magának tartotta meg.

A vádat dr. *Párvány* Andrija államügyész és a károsult földbirtokos képviselőjét dr. *Juliusz* Armin ügyvéd látta el, a védelmet dr. *Zsupanszki* Szlavkó ügyvéd, helyettese *Sejteri* Nikola ügyvédjelölt látta el. Bunics elnök először a vádlottat hallgatta ki, aki a következőket mondotta:

— 1921. október óta állami komeszárius voltam a birtokon. Mikor ezt a hivatalát átvettem, az egész állatállományról és egyéb készletekről, fundus in- struktusról, szóval mindenről leltárt vet-tünk fel, amelyet az igazságügyminisz- tériumhoz küldtünk be.

— Én, mint rendes ember, aki elemi iskolát végzett, saját belátásom szerint működtem. 1923-ban más szekvestort neveztek ki, de engem is otthagytak, mint az ő helyettesét. Ez engem annyira sértett, hogy elmentem a minisz- tériumba és megmondtam a nacselnik- nek, hogy ha ez úgy marad, akkor én kimegyek a nyilvánosság elé.

Bunics elnök: Arról beszéljen, elad- ta-e öt tehen tejét a saját zsebére?

— Mindent szabályszerűen csináltam.

— Volt magának és családjának joga élelmezésre az uradalom terhére?

— Ezt így láttam az elődömnél, hát magam is úgy csináltam.

— Mi van a félhold dinnyetermésel? — Az kérem esekélyesség. Hazavitet- tem és a cséplőmunkások között kiosz- tottam.

— Azzal van vádolva, hogy az ura- dalom pálinkájából is elemelt husz-har- minec litert.

— Gyóka Todorovics ilyet nem tesz. Gyóka Todorovics mindig csak az ál- lam érdekeit tartja szem előtt.

Ezután a tanúk kihallgatása követ- kezett. *Nikies* Száva akkori főszolga- bíró az elnök kérdésére elmondotta, hogy Todorovics többször vitette őt uradalmi kocsin, amiért nem fizetett semmit. *Szubics* Szima földműves el- mondotta, hogy a vádlott meghízásából annak idején ő adott el tizenhárom da- rar sertést, de hogy mennyiért, arra már nem emlékszik. A befolyt pénzről elismervényt adott annak idején.

— Ez volt az elismervény? — kérdi az elnök egy nyugtát mutatva.

— Igen, ez.

— De ez szalonnáról szól, nem disz- nókról.

— Én malacokat adtam el, nem tu- dom, mért irják azt, hogy szalonna.

Todorovics vádlott: Beismerem, hogy ebben az egyben hibás vagyok, de elő- döm is így csinálta, tőle tanultam.

Szlepsevics Gyóka, az uradalom raktárnoka elmondotta, hogy Todorovics és családja tojást, tejet, baromfit és egyéb élelmiszereket vett el az ura- dalomtól és azért egy napra személyen- ként másfél dinárt fizetett be a pénz- tárbá.

Todorovics vádlott: Elődöm is másfél dinárt fizetett. Egy inspektor volt kint egyszer és az mondta, hogy vehetek mindent, csak próforma fizessék más- fél dinárt.

Több tanu kihallgatása után a bírós- ág elhatározta, hogy a Todorovics ál- tal vezetett könyveket beszerzi az igaz- ságügyminisztériumtól és ebből a cél- ból a tárgyalást elhalasztotta.

Hogy került a betlehemes angyal a vonat kerekei alá?

A bíróság felemelt a gyilkossággal vádolt betlehemeseket

A szuboticei törvényszéken kedden tárgyalta *Pavlovics* István törvényszéki elnök büntetőtanácsa *Vida* Bélának és társainak bűnügyét, akik azzal voltak vádolva, hogy *Gulyás* Istvánt 1926 de- cember 12-ikén a vonat elé dobták. Gu- lyást a vonat elgázolta és sérüléseibe bele is halt.

A vádlottak padján négyen ültek: *Fodor* István 25 éves moravica földműves, *Vida* Béla 27 éves pacsíri cigányzenész, *Novakovics* Márkó és *Novakovics* Du- sán ugyancsak pacsíri földművesek. A négy vádlott közül egyik sem tud írni- olvasni. A társaság az elhalt *Gulyással* együtt 1926 decemberében betlehemesek- nek öltözöttek a tanyákat járták. Ekkor történt, hogy december 12-én, vasárnap este a szuboticei vasuti rendőrséget te- lefonon arról értesítette a pacsíri állom- ás, hogy a Szubotica—pacsíri vonalon Gyurgyin állomás közelében a sineken egy idősebb férfit találtak, akinek mind- két lábát levágta a vonat. Kévéssel utóbb beérkezett a pacsíri vonat is, amely be- hozta az eszméletlen állapotban levő em- bert, akit a mentők ki akartak szállítani a közpórházba, azonban utközben kisen-

vedett. A mentők erre a holttestet kivit- ték a Bajai-uti temető hullaházába és je- lentést tettek a rendőrségnek.

Az első percekben az volt a rendőség feltevése, hogy öngyilkosság esete forog fenn, de később az a gyanu merült fel, hogy az áldozatot, *Gulyás Istvánt* a betlehemesek dobták a vonat elé.

A keddi tárgyaláson *Fodor* István el- sőrendű vádlott kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, majd elmondotta, hogy ő, valamint három társa és az el- halt *Gulyás* a tanyákon jártak, mint betlehemesek. A betlehemi jászolt *Vida* Béla és az elhalt *Gulyás* István vitték. Ők voltak az angyalok. A két *Novakovics*, a tizenhat éves *Márkó* és a huszonhét éves *Dusán* pásztorok voltak és hátul mentek. Ő maga elől ment, mint vezető.

— Estefelől indultunk el Gyurgyinből — mondja a vádlott — hogy hazamen- jünk Pacsírra, de a vonatot elkéstük, bentünk egy csárdába, hogy osztóz- kodjunk. A két pásztornál két zsák volt, abba raktuk bele a holmikat, amiket a szálláson kaptunk. Az egyikben liszt volt, a másikban krumpli, kolbász, szalonna és tojás. A csárdában megittunk három

liter bort. *Vida*, aki a segédangyal volt, ellenezte, hogy a csárdában osztózko- djunk és azt ajánlotta, hogy menjünk haza, de az elhalt *Gulyás* követelte, hogy a csárdában osszunk szét az ado- mányokat. A csárdából a sinek mentén indultunk Gyurgyinből hazafelé. Velünk szembe közeledett a Pacsíról Szubotica felé haladó vonat. A »betlehemet« össze- törtük és egyenkint mentünk a sinek mellett. Egyszerre *Novakovics* *Dusán* azt kérdezte, hogy hol van *Gulyás*? Azt mondtuk: Majd jön ő is. Gondoltuk, hogy elmaradt. Amikor a Kanászfárasón a gyepmester házához értünk, elváltunk. *Gulyás* még mindig nem volt velünk, de nem kerestük, mert részegek voltunk.

Vida Béla másodrendű vádlott az el- nök kérdésére előadta, hogy angyalnak öltözve *Gulyással* együtt vitte a betle- hemet. Hosszu kabát volt rajtuk, egy lepedő és a sapka fölött egy nagy piros süveg. Minden szálláson kaptunk inni és a csárdában is ittunk. Hogy *Gulyással* mi történt, azt nem tudja.

Rátkai Lajos pacsíri vasuti előmunkás tanu előadta, hogy telefonjelentést kap- tak, hogy a vonalon egy sintörés törté- nt. Kiment, hogy megnézze a vonalat és mintegy ötszáz méterre az állomástól látta, hogy a sinek között keresztben egy ember fekszik, akinek a vonat mind- két lábát levágta. A két láb ott feküdt a vágányok mellett.

Az elnök: Életben volt még az ember?

A tanu: Igen. Még élt. Kérdeztem tőle: »Bántottak a cigányok?« Ellentmondóan felelt. Először azt mondotta: »Kaptam egy lökést. Azután meg azt, hogy nem bántották. Nagyon részeg volt. Annyira, hogy amikor mondtam neki: »A lábad el van vágva!« durván felelt és szitko- zódott. Azt is mondta: »Fenét«. Ujból kérdeztem, hogy bántották-e a cigányok.

Az elnök: Látott betlehemeseket?

A tanu: Igen. Mikor a csárdából el- mentek, öten voltak és hallottam, hogy szétverték a betlehemet. Egész biztosan tudom, hogy öten voltak.

— Veszekedtek?

— Nem. Daloltak, füttyültek és tréfál- koztak egymással.

Gulyás Béla, az elhalt bátyja csak annyit tud hallomásból, hogy az unoka- öccsének a lábát elvágta a vonat. *Vida- kovics* Vécó sem tud pontosabb felvilá- gosítást adni. Több tanu nem volt és a bíróság meghozta az ítéletet, amely sze- rint mind a négy vádlottat felmenté, mi- után bűnösségük mellett nem merült fel bizonyíték. Az ügyész megnyugodott és így az ítélet jogerőre emelkedett.

Malkus

Irtá: Kárpáti Aurél

1.

A nevének senki se szólította. Csak kutyának hívták. Rühes ebnek — rómaiak, zsidók egyaránt — mert folyton vaka- rózott és nyikkanás nélkül türt minden oldalbarugást. Ha ráköptek, le se törül- te. Ötvaras fejét nyaka közé húzva, né- mán elődalgott. Szennyes rongyaiban már szinte maga se érezte magát em- bernek.

Régebben fügeárus volt. A nagy kí- rály boltíves kapuja alatt, egy köré ku- porodva, siránkozó hangon kínálgatta félig-érett fügéit a városba jövőknek. A gyümölcsöt éjjelenként, idegen kertekből lopta a levelekkel bélelt, lyukas gyé- kénykosarába, bár örökösen rettegett a sáfárok boltjaitól, amelyek alkonyattól hajnalig vigyáztak gazdáik vagyonára. De vásárlói nem igen akadtak. A leg- szegényebb utas is elémelyedett ször- nyű külseje láttán. Így Malkus csak- nem éhen veszett. Szerencséjére, egy nap utjába botlott a főpapnak, aki — nem annyira szánalmából, mint inkább azért, hogy jóságát fitogtassa a farizeusok előtt — házába fogadta. Sorsa azonban ott sem változott. Ő leit a legutolsó ese- léd, megvetettebb a legelő baromnál.

Szegény, társtalan, árva keukrészi zsi- dó volt. Jeruzsálem szemétdombján is személtája.

2.

Azon a tavaszi reggelen, amikor a ga- lilai rabbi, hangos hozsannák és hulló virágok záporában, a számár vemhén be- vonult a városba, Malkus is ott állt a báméskodók közt. Valami nyugtalanító kíváncsiság vonzotta a szelidarcu, fehér- ruhás, fiatal rabbi közelébe. S a templom legelső lépcsőjén helyet szorítva hallgat- ta az új próféta édes, melegítő beszédét. Nagy volt a tolongás. A hullámzó ára- datban sokan letaposták egymást s a

magas küszöbön álló, titokzatos idegen szavai csak szakadozottan értek el Mal- kus füléig. De amit hallott belőlük, cso- dálatos módon megértette. Mintha sötét szobában mécsest gyújtottak volna: lel- ke egyszerre megélt világossággal.

— Az Atya és Én egyek vagyunk — hallotta elámulva a szívéig döbbszent igé- ket — ti pedig mindnyájan fiai vagytok az Atyának és Bennem mindnyájan test- vérek... Nincs különbség... Az Én Atyám nem a köntös, hanem a lélek tisztaságát nézi... S bizony mondom, eljő a nap, amikor az utolsó elsők lesznek...

A fiatal rabbi tovább beszélt, a tem- plomról, amelynek köveit ledönti és har- madnap újra felépíti. De Malkus erre már alig figyelt. A csoda ígérete, hogy is érdekelte volna? — hiszen vele már megtörtént a csoda. Mellében a megta- lált igazság kalapált: Ember vagy, Mal- kus, testvére minden embernek! Hiába rugnak, hiába kénekn le, hiába neveznek rühes kutyának, te is fia vagy az Atyá- nak, aki az utolsókat egy nap az elsők elé helyezi!...

Ugy teuszett neki: a szelid tekintet- próféta ránézett, amikor ezt mondta. Sőt mintha egyedül csak hozzá szólott volna. Hozzá, a legutolsóhoz. Jeruzsálem minden szerencsétlene között. Szemét boldog könnyek futották el. Ilyesmit so- ha, még álmában se érzett.

S otthon, a főpap udvarán, aznap Mal- kus így köszöntette szolgatársait:

— Legyetek üdvözölve, testvéreim! A főpap szolgálai előbb megrökönyödvé bámultak rá, azután kinevették. Végül az egyik öklével mellbevágta, hogy meg- tántorodott és kalimpálva gurult végig a kövezett udvaron.

3.

A kovásztalanok ünnepének előestéjén, a főpap parancsára, valamennyien fel- fegyverkeztek.

Malkus is kapott egy fustélyt. Hóna- alatt karikába csavart kötelet szorongat- tott. Akik elől mentek, fáklyával vilá- gították az utat komorarcu uruk előtt.

Az Antónia várból helyőrségi katonák csatlakoztak hozzájuk. Tiszt nem volt velük. A város szélső házánál egy nesze- ten járású sötét alak szegődött a fő- pap mellé. Némán mutogatta: merre ve- gyenek irányt.

Átgázoltak a Kedron-patakon, majd nekivágtak az Olajták hegyének. Saruk koppanása, fegyvereik csörgése s a hímálódzó fáklyafény néha egy-egy alvó madarat vert fel. A hegy tetején, ahol az o'ajütők kertje sűrűsödött, a fegyveresek szétoszlottak és szűkülő gyűrűbe fogták a helyet.

A kör egyszerre összezárult s közé- pén, a lobogó lángok világánál ott állott a fehérruhás galilei, felemelt fejjel, meg- riadt barátait bátorítva.

Malkus felsikoltott. Egy deres szakállu, zömök férfi ug- rot eléje, a rabbi barátainak csoport- jából.

— Kutya — kiáltott villogó szemmel — hát úgy törtök-e az Ember Fiára, mint latorra?

Kirántotta kardját s egyetlen suhintás- sal levágta Malkus fülét.

A kín üvöltve szakadt ki a nyomorult torkán. A galilei hirtelen hozzálépett. Felemelte a földről lemetszett fülét s visszatepte az égő sebre. Az onló vér megállt. A fáj- dalom elmúlt. A seb összeforrott.

Malkus eldobta fustélyát és zokogva omlott a rabbi lábai elé. Már szinte fél- álomban hallotta csak a szeliden korholó szavakat:

— Tedd vissza helyére kardodat, Pé- ter, mert mindazok, kik fegyvert fognak, fegyver által vesznek el...

4.

Ettől kezdve szörnyű aggodalmak közt, de mégis boldogan követte a Mes- tert, aki most másodszer tett vele cso- dát. Reszketve ment a lármázó csapat után Kajafás házába, ahol a hüvös éj- ben máglya lobogott.

Hajnaltáj láta, hogy Annához veze- tik. Majd megint vissza, aztán a római

nagy urhoz, Pilátushoz, aki megostoroz- tatta. Reggel volt már s ahogy a tömeg dühös zsvaja nőtt, úgy fogyott Malkus reménye. Hallotta a halálos ítélet ki- hirdetését s sápadtan, összeharapott száj- al nézte a kereszt sulya alatt roskadozó prófétát, a megindult menet élén.

Az Agykoponyák hegyén már zengtek a kalapácsütések. A szelidarcu Ember némán türt mindent. Egy óra mulva állt a kereszt, a két lator közt. S a csoda csak készt.

Malkusban hörgött a kétségbeesés: miért nem szakítja ki kezét a szegekből?

A keresztrefeszített most felkiáltott és lehajította töviskoronás fejét. Egy katona lánsát döfött oldalába. De a halott test már nem mozdult. Vége mindennek...

Malkus üvöltött. Szűkölt, nyüszített, mint az örvénybe hullott eb. Körmeit önön husába vágva, kétségbeesve ör- jöngött.

— Hallgatsz, te rühes kutya! — rugott bele az egyik poroszó, hogy aj-lan nyult el a kereszt tövében.

5.

Mikor magához tért, már lassan este feketült a tájra. A hegy üres volt. A ke- resztfák ledöntve hevertek. Malkus nyő- szörögve, négykézláb vonszolta elgyötört testét lefelé.

— Megölték — mormolta néha esze- lősen.

Aztán vonyítani kezdett a kiragyogó csillagokra.

A völgyben hirtelen nekiiramodott. Zi- hálva rohant át a kapun, amelyet az ör- ség éppen, bezárni készült. A főpap ud- varán úgy osont keresztül, mint lebegő kísértet.

Bemenf az istállóba. Egy szakadt kö- tőféket hurkolt a nyakára és felakasztot- ta magát.

Harmadnap, husvét reggelén találtak rá, mikor már egész Jeruzsálemet fel- verte a sziklasírtól jövő asszonyok ör- vendező dala:

— Halleluja a feltámadottnak!

NAPRÓL NAPRA

Páris, március hó.

Professzor *Hardman*, a párisi Hotel *Dim* kórház főorvosa messzeföldön híres szikrázó »bemondásairól«. Ő az orvosi karnak az *enfant terrible*-je, de ha az egész város nevet is a-propos-re jött viccein, ezek nem mindig kellemesek a pácienseknek, kik nála majd mindig, a szó szoros értelmében, kétszeresen *páciensek*, ugys, mint betegek, ugys, mint szenvedő viccalányok. Vele történt meg a napokban a következő eset:

Egy kövér nagykereskedő látogatta meg egy icipici kis gyulladással. Az eset egyáltalában nem volt olyan súlyos, hogy a világhírű professzor személyes beavatkozását igényelte volna, de a kövér hipochonder egész testében reszketve várta a diagnózist.

— Semmiség, fel kell nyitni — szólalt meg a professzor és már neki is gyűrűközt az »operációhoz«, de a nyulszívű hájkoloszsus megállítja:

— Mondja meg professzor ur, de igazi orvosi szavára, veszélyes-e az operáció? A professzor csak nehezen tudta leküzdeni nevetését:

— Hát nem nagyon — mondta végre. De a nagykereskedő tovább firtatta a dolgot:

— Mégis száz eset közül mennyi a halálos? — kérdezte verejtékes homlokkal.

A professzor most már dühbejött:

— Hát bizony száz eset közül kilencvenkilenc halálos. De azért maga egész nyugodtan alávetetheti magát az operációnak. *Eppen ma reggel halt meg a kilencvenkilencedik betegem. Maga lesz a századik.*

A legidősebb Rotschild báró már évek óta visszavonult az üzlettől. Minden bankügyének igazgatása, valamint a *chemins de Fer de l'Est* elnöksége elsőszülött fiára szállt, míg a fiatalabb, *Henry Alias André Pascal* drámáinak álmodja magát és színházat nyit. Az öreg báró maga minden idejét a jótékonyágának szenteli és tevékeny szerepet játszik az *Olliam*, az *Ika* és egyéb emberbaráti intézmények vezetőségében. Róla mesélte el a titkárja a következő apróságot: *se non é véro é benetrovato.*

A báró évek óta segítve két menekült orosz zsidó fiút. A két Sahmenroth minden elsején megjelenik, felveszi a maga száz frankját, aláírja a nyugtát és szó nélkül eltávozik. Ez így van már hosszú-hosszu idők óta.

Mult elsején azonban csak az egyik Sahmenroth jött el. Elébeteszik a száz frankját meg a nyugtát, de ő nem találja rendben a dolgokat és a másik száz frankot is követeli.

— Hát a fivére mért nem jött el — kérdezi a titkár.

— A fivérem? Meghalt.

— Sajnáljuk, de a másik száz frank csak őt illette meg.

Sahmenroth protestál, appellál, felebezik. Ekkor lép a terembe az öreg Rotschild. Elítárik az esetet, természetesen ő is alkalmazottjai véleményén van.

— Nem Sahmenroth, a bátyja száz frankja nem jár magának.

— Hát kinek? *Talán maga akar a fivérem után örökölni!*

Torrés, az »aranyzáju« párisi ügyvéd a hőse az alábbi kis történetnek. A nagy jogtudós, ki tudvalevőleg minden szegény és — ügyvédek — becsületlen klensét ingyen védi, azért nem tulságosan veti meg a horsos kereskedelmi ügyeket sem. Legutóbb egy volt iskolatársának — ma a tőzsde egyik legismertebb kontremínörje — kissé gyanus érdekeit védte és pedig teljes sikerrel. A pár megnyerése után a bankár felkeresi *Torrés* irodájában. Természetesen illő módon halálködik, dicsérei *Torrés* ügyvédségét, pénzről, honoráriumról azonban érthetetlenül nem tesz említést. Azt gondolja talán, hogy a híres ügyvéd, barátságából, tőle sem fog honoráriumot elfogadni?

A látogatásnak vége, a bankár menni készül. A küszöbön megegyeszer felkiált:

— Ennyi szívességet hogyan is tudnék meghálálni, drága barátom!

Torrés mester nem maradt adós a válasszal.

— Kedves uram, *mióta a főniciaik a pénzt feltalálták, ilyen kérdést nem tesznek többé fel.*

Moissi, a nagy német színész mesélte el a *Domeban* összegyűlt barátainak az itt következő igen jellemző esetet:

Legutóbbi vendégzerenése alkalmából a *Gare du Nord*-on érkezett meg Berlinből. A pályaudvar közelében egy kis uccában vett ki egy szerény hotel-szobát és — délután három óra felé járhatott az idő — nem feküdt le, hanem egy kissé nyakába vette a várost.

Este későn érkezett csak vissza a pályaudvar környékére. Minthogy nem jegyezte meg magának az ucca nevét, zsebébe nyul, hogy a hotelje kártyáját elővegye. A kártya azonban nincs sehol, elvesztette. Meg kell hát keresni a hotelt.

Megkeresni a hotelt! Ezt elképzelni vajmi könnyű feladat, de aki ismeri a párisi pályaudvarok környékét, az *egyforma, szük uccákat és a százdval hemzsegő uniformisban egyazonu hoteleket*, tudni fogja, hogy milyen feladatra vállalkozott a mi derék színészünk *éjjeli fél egy órakor!*

Sok idő telt el, mire *Moissi* nagy habozás után be mert nyitni egy »gyanus«, már neki gyanus, hotelbe:

— *Itt lakom kérem én?* — kérdezte félénken.

— Lakik az istennyila! — hangozott fel az álmából felvert kapus káromkodása. — Takarodjék semmiházi csirkefogója! *Vous, vous foutez de notre guenle!!!*

A másik hotelnél már óvatosabb volt *Moissi*:

— *Itt lakik kérem monsieur Moissi?*

— Nem ismerünk semmiféle monsieur *Moissit*. Különb is ilyen későn nem szokás látogatóba jönni. Alászolgája!

A helyzet valóban kezdett kellemetlené válni. *Moissi* már szívesen vett volna ki lakást az első hotelben, csak az volt a kellemetlen, hogy minden nála levő pénzt elköltötte és csak nem állhat oda csekket adni husz frankról egy kis szálloda portásának? Pedig, hívőre járván az idő, határozni kellett.

Ebben a percben egy újabb hotel elé érkezik, mely kissé ismerősebbnek tűnt neki mint a másik kettő. Felcsillanó reménnyel esenget be és lám, jó jel, a feljárt is ismerős. De azért még nem teljesen biztos a dolgában és óvatosan megkérdi:

— *Itt lakik kérem Monsieur Moissi?*

A portás nem szól semmit, karonragadja és minden ellenkezés dacára felviszi az első emeletre. Itt átadja a szolgának:

— Harminchatos szoba, második emelet. Vigyázat: *tökréseg!*

Nem kommunista, aki segélyt oszt a szegényeknek

Megszüntették az eljárást a kommunista agitációval gyanúsított becskeri munkás ellen

Becskeréről jelentik: A mult év augusztus havában, közvetlenül a képviselőválasztások előtt *Melenci*, *Kumán Szrpszka Crnja* és *Torontáltorda* községekben a szegény munkásnép között száz-százötven, kétszáz dináros gyorssegélyt osztott ki egy ismeretlen becskeri fiatalember. A csendőrségnek — mint annakidején megirtuk — szemet szurt a pénzosztogatás, jelentést tett az államügyészségnek az esetről és kifejezést adott annak a gyanujának, hogy az ismeretlen segélyosztogató kommunista agitációt folytat. Az ügyészség utasítására ezután széleskörű nyomozás indult meg és megállapították, hogy a segélyösszegeket *Milajlovics Andrija* becskeri munkás, a független szakszervezetek egyik vezetője osztogatta és hogy összesen tizenhátezeröttszáz dinárt osztottak ki az éhezők között.

Az eljárás megindult *Milajlovics Andrija* ellen az államvédelmi törvénybe ütköző kommunista agitáció vádjá miatt és ez a vizsgálat csak most nyert befejezést. *Milajlovics* a vizsgálat során tagadta, hogy kommunista agitációt folytatott volna. A pénz az *amerikai Nemzetközi Munkás Uniótól* ered, amely nagyobb összeget küldött a jugoszlávai munkásszindikátus beogradi központjának az éhező munkások segélyezésére. Ebből az összegből a bánáti nyomorgók részére 17500 dinár jutott, amelyet *Milajlovics* a szakszervezeti központ megbízásából ki is osztott. A pénz érkezéséről és rendeltetéséről a beogradi lapok is megemlékeztek és így az nem történt semmiképpen sem titokban.

A vizsgálat megállapította, hogy *Milajlovics* az összeg jelentékeny részét hadiözvegyek és hadiárvaik között osztotta ki, szóval a legnagyobb nyomorban sanyalódókön akart némileg segíteni és semmi adat nem merült fel arról, hogy a segélyosztás kommunista agitációval állott volna összefüggésben. Erre való tekintettel a vizsgálóbíró az eljárást *Milajlovics Andrija* ellen megszüntette.

Bácskai muzeum létesül Noviszadon

A Vajdasági Történelmi Társulat ülése

Noviszadról jelentik: A Vajdasági Történelmi Társulat hétfőn Noviszadon ülést tartott dr. *Sztanojevic* Sztanoje beogradi egyetemi tanár elnöklétével. Az igazgatóság elhatározta, hogy folyóiratát már a közeljövőben megindítja, továbbá megbízta dr. *Erdeljanovic* beogradi egyetemi tanárt és dr. *Grbics* muzeumi őrt a Vajdaság régiségi térképeinek elkészítésével.

Popovic Alekszander noviszadi gimnáziumi tanár a vajdasági bibliográfia terén eddig elvégzett munkájáról, *Kicsovic* Miroslav gimnáziumi tanár a szremszki-karlovci metropolóiaival kapcsolatos irodalomtörténeti munkájáról számolt be. Elhatározták még, hogy a társulat a Szerb Maticával karöltve fog működni. Végül *Bolubdzsics* Mirkó gimnáziumi igazgató és dr. *Kirilovic* levéltári igazgató arról tettek jelentést, hogy *Grol* Milán közoktatásügyi miniszter kiltátsba helyezte, hogy Noviszadon muzeumot fognak felállítani Bácska és a Szerecség részére.

Csak a szerkesztőhöz címzett helyreigazítást kell a lapban közölni

A noviszadi semmitőszék elvi döntése

Noviszadról jelentik: Fontos elvi jelentőségű döntést hozott a noviszadi semmitőszék egy sajtóperben. Néhány hónappal ezelőtt *Milovanecsev* Ilja novibrázi lakos helyreigazítást küldött a szuboticei *Szervezett Munkás* című lapnak egy reá vonatkozó cikkére, de a helyreigazítást *Domány* János felelős szerkesztő nem tette közzé. *Milovanecsev* erre a sajtótörvény 29. szakasza alapján helyreigazítási kényszer iránti keresetet adott be a szuboticei törvényszékhez. A tárgyaláson a szerkesztő azaz védekezett, hogy nem kapta kézhez a helyreigazítást és a bíróság meg is állapította, hogy *Milovanecsev* aianlott levelét, amelyet a *Szervezett Munkás* szerkesztőségének címzett, nem *Domány*, hanem *Matics* Lajos, a szerkesztőség egyik tagja vette át. A törvényszék ezért felmentette *Dományt*, kimondva, hogy a sajtótörvény értelmében a helyreigazítási kérelmet közvetlenül a felelős szerkesztő nevére kell címezni.

A noviszadi felelős bírósg helybenhagyta ezt az ítéletet és kedden a semmitőszék is elutasította *Milovanecsev* semmiségi panaszát. Kimondta indoklásában a semmitőszék, hogy a sajtótörvény 26. szakaszának 2. pontja minden félreértést kizárva meghatározza, hogy a helyreigazítást kihez kell juttatni, már pedig a lap szerkesztősége nem azonosítható a felelős szerkesztő személyével.

Ki lesz a beogradi semmitőszék elnöke?

Vujcsics igazságügyminiszter e-rendelte a kandidálást

Beogradból jelentik: A semmitőszék elnöki állása dr. *Szubotics* Dusának igazságügyminiszterre történt kinevezése óta üresedésben van. A bíráról szóló törvény értelmében mihelyt a semmitőszéki elnök távozik helyéről, az igazságügyminiszter köteles harminc napon belül elrendelni, hogy a semmitőszék és az államtanács két jelöltet állítson, akik közül egyet a minisztertanács megerősíti a semmitőszék elnöki tisztségében.

Vujcsics Milorad, az új igazságügyminiszter, aki a legutóbbi kormányalakulás alkalmával került dr. *Szubotics* Dusán helyére a miniszteri székbe, most intézkedett a semmitőszék elnöki állásának betöltéséről. *Vujcsics* miniszter e-rendelte, hogy a semmitőszék és az

államtanács válasszanak ki két kurial bírót és terjesszék fel jelöltjeiket a kormányhoz. A legkomolyabb jelöttekként beavatott körökben *Popovic* Milán, *Sztelanovic* Milán és *Sapcsanin* Száva semmitőszéki bírákat emlegetik.

Megkezdik a folyó évi adó-kivetéseket Szubotican

A szuboticei kerületi pénzügyigazgatóságnál működő adókető-bizottság, amely az 1925—1927. évi ciklusra a jövedelmi adót vetette ki, a napokban befejezte működését. Az adókimutatások összeállítására még folyik és az adóketőket olyan sorrendben értesítik a kivetett adó összegéről, mint ahogyan az adóketőket folyt. Az adóregiszterek még nem késztek teljesen és ezért nem lehet tudni, hogy a pénzügyigazgatóság mennyi adót vetett ki a szuboticei adófizetők jövedelme után. Ez a munka azonban, mint értesülünk a legközelebbi napokban befejezést nyer és akkor megküldik a regisztereket a szuboticei városi adóhivatalnak előírás végett.

Szuboticei gazdasági körökben nagy meglepedést keltett a pénzügyigazgatóságnak az a rendelete, hogy a harmadosztályu kereseti adó és a forgalmi adó-kivetéseket minél előbb kezdjék meg és röjják ki az 1926—1928. évi ciklusra, hogy ezzel véget vessenek annak az anomáliának, hogy az adót ebben az évben is meg az 1925. évi kivetés alapján kell befizetni.

Svábics Szvetozár pénzügyigazgató kijelentette a Bácsmegeyi Napló munkatársának, hogy a jövedelmi adóketés végleges befejezése után a körülbelül április elsején megkezdik a kivetések ellen beadott felebbezések tárgyalását és április hónap közepén a harmadosztályu kereseti adók és a forgalmi adó kivetéseket kezdik meg. Ez a munka mintegy két hónapig fog tartani. Ezután lefolytatják a felebbezések letárgyalását, úgyhogy ez év derekán már teljesen készen lesznek az összes adók kivetésével és a jövő évben már a folyó adók kivetésére kerül sor.

Amint a pénzügyigazgató nyilatkozatából látható, a szuboticei pénzügyigazgatóságon a normális mederbe terelődtek az állapotok az adóketés ideje tekintetében és az adóketések módjában is jelentős változás állott be. Az adófizetők nyilvános tárgyaláson adóztatják meg és nyomban értesíti őket a határozatról, valamint a kivetett adók összegéről, úgyhogy minden adófizetőnek módjában van kellő időben jogorvoslattal émi az esetleges sérelmes adóketés ellen.

Numerus clausus vita

a magyar felsőház közoktatásügyi bizottságában

Berzeviczy Albert a numerus clausus eltörlését, gróf Teleky Pál fenntartását kívánja

Budapestről jelentik: A képviselőház által a mult héten elfogadott új numerus clausus-törvényt kezd délelőtt tárgyalta le a felsőház közoktatási bizottsága. Ezen az ülésen gróf *Klebsberg* Kunó kultuszminiszter nagyobb beszédet mondott és azt fejtette, hogy a javaslatban nem a tanulás szabadságának korlátozásáról van szó, hanem arról, hogy amint a pénz inflációjánál a bankóprést kell megállítani, itt a diplomagyártás megállítására van szükség. Hangoztatta a kultuszminiszter, hogy ő sincs elragadtatva a numerus clausustól és nem fűz hozzá nagy reményeket, de miután a magyar intelligenciának nagy többsége ma azt hiszi, hogy ez a törvény gyermekei boldogulásának legerősebb előfeltétele, *tisztelettel ezt az elfogultságot és elsősorban ezért terjeszti elő ezt a törvényt.*

Több felszólalás után gróf *Teleky* Pál volt miniszterelnök is résztvett a vitában és felszólalásában azt emelte ki, hogy szerinte a numerus clausus nem közoktatásügyi kérdés, hanem a faji antagonizmus kérdése. Kijelentette, hogy nem fogadja el a törvényjavaslatot, mert szerinte nem volna szabad módosítani a numerus clausus törvényt.

Nagy érdeklődés előzte meg a bizottságban elnöklő Berzeviczy Albertnek, a magyar tudományos akadémia elnökének felszólalását, aki általános figyelem középpontjába helyezte a véleményét a kormány javaslatáról. Kijelentette, hogy a főiskolai hallgatók számának korlátozását átmenetileg és ideiglenesen szükségesnek tartja, de nem támogathatja azt a korlátozási módot, amelyet a kormány javaslata meghatároz. Nagy örömmel üdvözlö az előbbi numerus clausus hatályon kívül helyezését, mert ez a törvény csak átalmára volt az országnak, viszont a mostani módosított törvényt lehetetlen lelkiismeretesen végrehajtani. Ha már szelekcióra van szükség, azt egyedül és kizárólag csak a tanulmányi eredmény és a tehetség alapján lehet megcsondítani.

A felsőház közoktatási bizottságának többsége ezután elfogadta a numerus clausus módosításáról szóló törvényt, de többen a javaslat ellen szavaztak.

HIREK

Fel-feldobott pénz

Csak egy csomó csirkefogó. Semmi más. Mintha valamennyi a Twist Olivérből szabadult volna ide a ripacsos szubotivai kövezetre. Rongyosak, maszatósak, elhanyagoltak. Hatan-heten lehetnek mindössze, de a produkált láрма után bátran hihető, hogy megafont dugtak el a gégejükben. Elektoruk nyolctól-tizenégyig, de ez a kis korkülönbség nyom nélkül enyészik el a zajongó sarki társaságban. Egyforma hévvel ereszt nekik a fiztulás gyerekhangját mind, mintha órabért huznának érte. Sorra rémítgetik a Kujundzicseva-uca békés járóelőit, a negédesen lépkedő bonnokkat és a pár termetes asszonyt, akik ilyen tájt cipekednek hazafelé a piacra, a rogyásig tömött cekkerrel, amiből oldalvást kíváncsian, mint ahlaküggyöny mögöl a kávénének, kändikál ki egy fej káposzta.

Ók hatan fej vagy írást játszanak itt a sarkon, ami nagyon lebilincselő játék. Abból áll, hogy egyikük a levegőbe hajlít egy kétidőnőst, a vizavi pedig vagy azt ordítja »fej!«, vagy azt, hogy »írás!«. Ha eltalálja, hogy melyik felével ér földet a pénzdarab, rögtön zsebre is vágja. Ha pedig tévedett, akkor ő guberál a dobónak.

Szemükben áhítat szorog, feltétlen áhítat, amint a pénzdarab bolond buk-fenceit fürkészik a magasban. Mint amikor nehéz éjszakákon a rulettasztal reszketős kezű kalandorai forró szájjal mondanak együgyű imákat. Ez a sok facér kisinas éppen olyan aggodalmasan feszíti az akarat íját, szurtos, verejtékes váltónőzést, amelyért talán nehéz, kemény kofferokot cipelt az állomástól a Bárányig, mint ama mások, akik deliriosus szemmel, szédülten forognak a vakszerenese pirosfekete korongja nyomán.

Most éppen egy Lajcsó nevű nyert. A zömök, májfoltos Lajcsó ragyogott a friss boldogságtól, mint a délfény. Már hatodszor ütött be a feje és Lajcsó hivalkodón esőrgette meg lukas zsebében a vagyont:

— Na ki akar még?

Senki sem jelentkezett. Még a nap is trügnyen sárgult a Lajcsó nagy, nagy szerencsését látva.

— *Revános, revános* — kiáltotta egy sápadt kilencéves és egy zacskót rúntott elő a zsebéből. Gondolkozott egy szemrebbensnyit, aztán csak felnyitotta a vászonszáját. A sok nikkel esőrgöve felett szét az aszfalton. Kezdték. Most Lajcsó dobott.

— A kilencéves csukott szemmel vágta rá:

— Fej!

Azért is írás volt.

Tíz perc alatt eluszott az aszkónyi nikkelpénz. Lajcsó mindent megnyert és fölényes mosollyal nyugtázta a csudálkozó pillantásokat. Pedig nem is neki szóltak. Csak a kutya nagy szerencsének, amely ki tudja, milyen szerényből most épen Lajcsót választotta porhüvelyül.

LEGUJABB

Szerdán délelőtt titkos ülésben tárgyal a népszövetségi Tanács a szentgotthárdi ügyről

A népszövetségi tanács szerda délelőttre kitűzött nyilvános teljes ülését délutánra halasztották, mert a tanács délelőtt titkos ülést tart.

A délelőtti titkos ülésen a szentgotthárdi ügyben foganatosítandó investgációs eljárást fogják meg tárgyalni.

— Svare vagy, mi? — kérdezték részvétellel a kilencévest.

Az csak intett pityergésre való szájjal. És legyintett hozzá lemondón, mint akin úgy sem lehet segíteni már.

— Az újságpénz volt — sóhajtott. És ránézett Lajcsóra.

— Mennyi?

— Negyvenhárom és fél és még hozzá tizenöt az enyimbül... Lajcsó vállonfogta a vesztet és kivette a csoportból. Kicsit félrevonult. Mire visszajött, Lajcsó már nem csörgetett és a kilencéves nem sirt. Kvittek voltak.

(de jó)

VÁROSI SZÍNHÁZ. Március 15-ikén, csütörtökön *Tamara Karsavina*, a világ első balett-táncosnőjének egyetlen balett-estje.

Jegyelővétel csütörtöktől, március 8-ikától kezdve.

— **Grol Milán közoktatásügyi miniszter rendszeresítette a nemzetiségi tanítói állásokat.** Szentáról jelentik: Hétfőn érkezett a szentai tanfelügyelőséghez Grol Milán közoktatásügyi miniszter 16880. számú rendelete, amellyel Grol a nemzetiségi tanítók állását rendszeresítette. A rendelet értelmében a nemzetiségi tanítók jogai teljesen egyenlők a többi tanító jogaival, ha vizsgálatot tesznek, amellyel bebizonyítják, hogy a szerb nyelvet szóban és írásban bírják. A szentai és a novakanizsai tanfelügyelőség körzetébe tartozó tanítók e hó 28-ikán és 29-ikén vizsgáznak Szubotiván az államnyelvből. Akik a vizsgán megfelelnek, azokat állásukban véglegesítik és ezek a tanítók más hova át sem helyezhetők.

— **Időjárás.** A Meteorológiai Intézet jelenti: Részben felhős enyhe idő várható, legfeljebb keleten éjjeli fagygal nyugaton esetleg kevés esővel.

— **Szerdán délelőtt tartják meg a vajdasági radikális és demokrata képviselő-konferenciáját.** Beogradból jelentik: Keresec belügyminiszter szerdán délelőtt fogja megtartani az értekezletet a vajdasági radikális és demokrata képviselőkkel a demokratáknak a községi választások és a tisztviselőválasztásokkal kapcsolatos panaszai ügyében. Az értekezleten Rajics Szevetiszáv beogradai főispán, a B.B.B. osztály főnöke is résztvesz.

— **Az angol király kihallgatáson fogadta a jugoszláv tengeralttjárók parancsnokait.** Dubrovnikból jelentik: Már nagy előkészületeket tesznek az első jugoszláv tengeralttjárók fogadtatására. Megérkezésüket április hó elejére várják. A két hajó, a »Hrabri« és a »Szilni«, jelenleg Londonban horgonyoznak és a napokban indulnak utra az Oceánra. Londoni tartózkodásuk idején V. György angol király külön kihallgatáson fogadta a két hajó parancsnokát, Krsnjavi Janko korvettkapitányt és Lecher Richárd sorhajóhadnagyot.

— **Öngyilkos lett Misko'con egy bajjal tüdőronkentes.** Miskolcra jelentik: Kedden este a miskolci tüdőraktanyában agyonlőtte magát Poczterinszki Vilmos tüdőronkentes, a Nemzeti Bank bajjal fiókintézete igazgatójának fia. A fiatalember bajtársai szemeláttára lötte agyon magát, de nem tudták megakadályozni és mire orvosi segítség érkezett, már meghalt. Levelet hagyott hátra, melyben azt kérte, hogy ne kutassák, mi volt öngyilkosságának oka. Azt hiszik, hogy szerelmi bánatában követte el az öngyilkosságát.

— **Játék a puskával.** Szentáról jelentik: Zabos András tizenhatéves tornyospusztai fiu kalapáccsal akart szétütni egy hatos Flaubertba való töltényt, amely az ütés folytán felrobbant és a szerencsétlen fiatalember balszemét kiütötte. A tölténnyel való játék áldozatát kórházba szállították.

— **Ismét vérzik a Neumann Teréz csodás stigmája.** Münchenből jelentik: Február 23-ika óta Neumann Teréz ismét vérzik és a krisztusstigmák előjönnek a testén. Aznap éjjelkor víziói voltak Neumann Teréznek, Krisztust látta maga előtt, egész eseményeket mesélt el Krisztus életéből, látta Kaiáfást és Pilátust, a keresztfeszítést. Neumann Teréz most ismét ágyban fekszik és senkit sem bocsátanak be hozzá.

— **A kanadai farmerek búzával akarják elárasztani Európát.** Bécsből jelentik: Bécsi gabonakereskedői körökből nyert értesüléseink szerint a kanadai farmerek szövetsége elhatározta, hogy a jövő évben nagyobb arányban óhajt búzát eladni Európában, mint eddig. A farmerszövetség ebből az üzletből teljesen ki akarja kapcsolni a nemzetközi gabonakereskedelmet és az európai fogyasztókkal való közvetlen összeköttetést akarja megszervezni. Ebből a célból már fel is állítottak Londonban egy irodát, amely a mozgalom első európai előörse lenne. Ezt gyorsan követni fogják más országokban hasonló irodák megnyitása. Bécsi kereskedelmi körökben feszült érdeklődéssel várják az akció újabb fejleményeit.

— **A »Hazudik a muzsikaszó« a Népkörben.** Vasárnap délután olsó helyárrakkal megismétlik a Népkörben a »Hazudik a muzsikaszó« című operettet.

— **A Koburg-hercegek pört indítanak Csehszlovákia ellen.** Bécsből jelentik: Szófia jelentés szerint Koburg Józsiás és Cyrill hercegek a hágai nemzetközi bíróságnál pört indítanak a csehszlovák kincstár ellen a Szlovenszkóban lefoglalt 156.000 hold föld feloldása érdekében. A hercegek két világhírű ügyvédet bízta meg a pör megindításával. A két herceg azzal a tervvel is foglalkozik, hogy szervezetbe tömörítik a földreform által érintett szlovenszkói nagybirtokosokat és ez a szervezet közös pört indít a csehszlovák kincstár ellen.

— **Szavkovics Szvetozár előadása Banatszki-Karlovácon.** Vrsacról jelentik: Szavkovics Szvetozár iskolaigazgató, az ismert nevű pedagógus Banatszki-Karlovácon értékes előadást tartott és azt a kérdést fejtegette, hogy szükséges-e a hittan oktatása az elemi iskolákban. Szavkovics előadását a szép számú közönség nagy érdeklődéssel hallgatta végig.

— **Elhalasztották a Frohsinn közgyűlését.** Novisadról jelentik: A Frohsinn noviszadi német daleylet vasárnapra összehívott közgyűlését határozatképtelenség miatt elhalasztották a jövő vasárnapra.

— **Szinésznő, pilótanő, atlétanő és egy nagy tudós leánya.** Brelinből jelentik: Antonie Strassmann, aki mint színésznő és atlétanő jó nevet szerzett magának, most tette le a pilóta vizsgát és jogosultságot kapott arra, hogy repülőgépjén utasokat is szállíthasson. Strassmann kisasszony híres orvoscsaládból származik, leánya prof. Paul Strassmann híres orvosnak és évek óta tartja a kerékpározás németországi nő bajnokságát.

— **A békebelli lakberek huszszorosát vezeti be a román lakástörvény.** Bukarestből jelentik: A lakbérleti törvény ügyében kiküldött miniszteri bizottság befejezte munkáját és a minisztertanács elé terjesztette javaslatát, amely a százezer lejen aluli lakbérletek egyéves meghosszabbítását mondja ki, tehát majdnem az összes lakbérleteket érvényben hagyja. A bizottság a lakbérletekre vonatkozólag még nem döntött, de valószínű, hogy a háboru előtti bérek huszszorosát fogja az új lakbérékként megállapítani.

Zagreb, március 6. (Zárlat.) Páris 222.72—224.72. London 277.15—295.15. London 56.76—56.96. Genf 1093.50—1096. Milánó 299.21—201.21. Berlin 1358.50—1361.50. Bécs 800.18—803.18. Prága 168.20—169. Budapest 993.50—996.50.

— **Meghalt a moziban.** Budapestről jelentik: Különös szerencsétlenség zavarta meg az Ufa filmszínház előadását. A vásznon éppen Biró Lajos Rablólovag című drámájának jelenetci perregtek, amikor az első sorokból kinos halálhörgés hallatszott. A nézők ijedten ugráltak fel. Csakhamar megjelentek a jegyszedők is, akik a rosszullett embert az igazgatói irodába vezették. Itt kiderült, hogy Honig Lerennek hívják, 20 éves és villanszerelő. A mentők nyomban a helyszínre siettek, de a szerencsétlen embernek már csak halálát konstatálhatták. Megállapították, hogy szívizomhüvelés ölte meg.

— **Felére szállították le a rézgalic behozatali vámját.** Beogradból jelentik: A minisztertanács kedden dr. Lalosevics Jócó képviselő, a bácskai gazdasági egyesület elnökének intervenciójára elhatározta, hogy a kékkő behozatali vámját 12 aranydinárról 6 aranydinárra, vagyis 50 százalékkal szállítja le. A rézgalic behozatali vámjának leszállítása a bortermeles szempontjából nagyjelentőségű.

— **Olsó utazás Budapestre és vissza.** Március 20. és 27-ike között lesz Budapestben a Mezőgazdasági Mintavásár és Tenyészállatkiállítás. Ezen idő alatt a magyar határ szabályszerű jugoszláv utlevél és a kiállítási igazolvány felmutatása mellett magyar vízum nélkül is átléphető. A jugoszláv utlevelekre egyébként a magyar vízumot csak Beogradban lehetne megszerezni, ami nemcsak időrabló, körülményes, de költséges is. A magyar vízum az utlevelekre utólag Budapestben adatik meg félár kedvezményvel és ez két havi tartózkodásra is jogosít. Fenti idő alatt a kiállítási igazolványok birtokosaik részére lényeges vasúti kedvezmények lépnek életbe úgy a Jugoszláviából Budapestre mint pedig a visszautazásra. A vízum nélküli utazásra és a vasúti kedvezményekre jogosító igazolványok darabonként 60 dinár és portókölség beküldése ellenében a Bácsmegyei Napló kiadóhivatalában, a felkért SHS gazdasági egyesületeknél, kereskedelmi testületeknél (Lloyd), pénzintézeteknél, utazási irodákban és a beograd magyar kereskedelmi képviselő utazási osztályánál (Beograd, Palata Akadémia, telefon 20—23) szerezhetők be.

— **A cigányasszony zsebtolvajlásának új módszere.** Losoncról jelentik: A legutóbbi losonci országos nagyvásár alkalmával egy ismeretlen falusi cigányasszony a zsebtolvajlásnak eddig nem ismert módszerét találta ki. Ugyanis a vásárban forgó urnóknak, vagy jobb módú parasztasszonyoknak csak a lábbelijét figyelte s akinek nem volt jól befűzve a cipője, aztarra a legalátosabb bocsánatkérések közepette figyelmeztette. Amidőn pedig ezek cipőjük befűzése végett lehajoltak, azt az alkalmat felhasználta arra, hogy a félig-meddig kinyitott oldalzsebeikből a pénztárcájukat vagy pénzüket kicsenje. Ilyen módszerrel hajtott végre sikerült zseboperációt a többi közt Szalay Mária jómódú losonci földműves asszonyon is, akinek 600 koronáját észrevétlenül kihuzta a zsebéből. A furfangos cigányasszony elen, a róla adott szemléyleírás alapján megindították a nyomozást.

— **Letopisz Matice Szrpszke.** Megjelent a noviszadi Szerb Matice folyóiratának ezévi 3. száma a következő tartalommal: Petrov S. Dihajlo: Képzőművészetünk válsága. Dr. Sztetanovic Svetislav: Rendezetlen lelkiismeretek (vers). Dr. Krulj Uros: A parlament rendszer reformja. Gavrilovic Mljenko: Az ország gazdasági megújulásáról. Dr. Milankovic M.: Világegyetemen és évszázadokon át. Sztrajnic Koszta: Jan Stursza. Kordics Szinisa: Uj ének magamról (vers). Alekszics Dragan: Felgyülemlt szitkok lélekzetefogytán (vers). Leszkovic Mladen: Mese. Szeretem én a lányokat... (versek). B.-vics B.: Jova irnok. — Vegner Al.: Helyi önkormányzatunk problémái. Dr. Nikics Fedor: A népszövetség és a Locarno-rendszer. Lord Rothermere elmélete és eszmeköre. Petrov S. Mihajlo: Februári kiállítások Beogradban. Tokin Bosko: Vorkapics Szlavko utai. — **Jegyzetek.** — Könyvek és folyóiratok. Kasanin Dilán: Korunk nyugtalansága.

— **Az állami tisztviselők állandósítási vizsgálata.** Szomborból jelentik: A tisztviselői törvény értelmében a kinevezett állami tisztviselőknek három éven belül állandósítási vizsgát kell tenniük. A belügyminisztériumban hétfőn tartották meg ezt a vizsgát, amelyet számos jelentkező közül csak három tettek le a sikerrel, köztük Csudnovszki Leonid szombori szolgabíró, akit a vizsgáztató-bizottság egyhanguan képesített.

— **Eltélt váltóhamisító.** Noviszadról jelentik: Trifu Nikola margitai jómódú földbirtokost a belackvai törvényszék két évi börtönrre ítélte, mert tízezer dinár és tizenegyezer dinár értékű váltókat hamisított. A felbbsíteli bíróság és kedden a semmitőszék is helybenhagyta az ítéletet.

— **A szuboticiai lövészegegyesület évi közgyűlése.** A szuboticiai lövészegegyesület március tizenhetedikén vasárnap délután három órakor a szubotici Tisztítóthon helyiségében Dimitrijevic Mihajlo tábornok elnöke alatt tisztújító közgyűlést tart. A közgyűlésre már kibocsájtották a meghívókat.

— **Elbocsájtották a brutális martonosi rendőröket.** Martonosról jelentik: Bardin Bózsó és Peczin Pájó martonosi rendőrök, mint ismeretes, brutálisan bántalmazták Halász István kereskedőt. A kereskedő feljelentésére a szentai fészolgabiróság megindította a vizsgálatot, amelynek eredményeképpen a két rendőrt most elbocsájtották a rendőrség szolgálatából.

— **Tisztújítás a bajmoki iparoskörben.** A bajmoki iparosok és kereskedők köre március 5-ikén tartotta tisztújító közgyűlést, amelyen elnökké Szvoboda Antal, alelnökké Kecsenovic Zakart és Licht Sándort, jegyzővé Kulesevic Andrást pénztárossá, Imgrund Emilét választották meg.

— **Uj adókvetési előadó Szuboticián.** A pénzügyminisztérium visszahívta szolgálattételre a pénzügyminisztériumba Trivanovic Gája adóellenőrt, aki Szuboticián az 1925—1927. évekre visszamenőleg a jövedelmi adókvetéseket eszközölte. Trivanovic Gája Bonacsics György adóellenőrnek adta át hivatalát.

— **A sztaribecseji iparos olvasókör tisztújító közgyűlése.** Sztaribecsejéről jelentik: A sztaribecseji iparos olvasókör vasárnap délután tartotta évi rendes közgyűlést, amelyen a régi vezetőség évi jelentésének elfogadása és a felmentvény megadása után megajították a vezetőségi választásokat. Az új tisztikar a következő: Diszelnökök Nagy András és ifjabb Gerber Nándor, elnök Janek Vilmos, alelnök Berna Ferenc, igazgató Görbe János, ügyész dr. Zelenay Pál, pénztárnok Katona István, jegyző Schönanng László, könyvtárnok Beck Jenő, ellenőrök Gombos Henrik, Nagy-Palócz Mihály. Választmányi tagok lettek: Horváth Lajos, Zavargó József, Dénes Vendel, Fazekas János, Tihanyi Ernő, Pratzner Béla, Tennyi Mátyás, Knecht Andor, Lázár Mihály, Simovics József, Kiss János, Vágó István, Kozma Sándor, Urbán Péter, Milyácsi Elek, Hodik Dávid, Föglein János, Kiemm József, Gaál Kovács Mihály és Papp Mihály. Póttagok: Bender Lajos, Berze István és Huszágh Márton.

CSENDELET

A fekete rongyos ember és a szőke rongyos ember együtt kapirgáltak a szemetet a korzó végén. Agrulszakadt és keseredett volt mindakettő, orrukon a hideg és a bor virárgzott. Cseppet sem lelkesen buzgólkodtak, hol a szőke káromkodott, hol a fekete hullajtott el valami aszfaltképes disznóságot, inkább csak úgy vacakoltak a kis seprővel és szórakozásul sértő megjegyzéseket tettek a sétálókra. A kollega mindenkivel kötözködött és a cimborája gibicelt hozzá. Fölényesek voltak, mint két áruhás kalifa. Passzióztak. Arra jön egy hórihorgos és egy picurka, mondhatni falatnyi ur, persze prémgallérban. A szőke cinikus szándékos ügyetlenséggel nagy csomó lucskos szemetet vág a kicsi ember lába közé, csak úgy uszott szegény a csokoládészínű leben.

— Nem tud vigyázni, marha! — háborgott a csipetnyi ur gummisarkára állva és rettentő pillantásokat küldött a duó felé.

— Mér muszáj magának belépni az én munkakörömbe? — mondja megbotránkozottan a seprős atyafi és ismét működni kezd irgalmatlan ambicióval.

— Lecsukatom! — hörög a picurka ur és csipőre tett kezekkel fordul a másik prémgallérhoz: — mit szólsz hozzá, hát nem felháborító?

— Kriminális!
Csak ennyit tud mondani. Aztán mindaketten tovább sietnek, mert már csödület támadt és a nép határozottan az ő rovásukra mulatozik. (—)

— **Műkedvelő előadás Vrsacon.** Vrsacról jelentik: A vrsaci szerb nőegylet műsoros előadását a legnagyobb siker jegyében tartották meg. Napravnik Ruzsena és Zigine Olga a »Hegyek alján« című operából énekeltek nagy sikerrel egy duettet, Jiranek József csellóművész, a katonai zeneiskola tanára a töle megszokott művészettel játszott dr. Nikolajevics Mila precíz zongorakísérete mellett. Nagyon tetszett »A nagymama regénye« című kilenc részből álló előkép, amit Ninkovic Radajka és Matejics Mica rendeztek.

— **Felbbezések a szentai tisztújítás ellen.** Szentáról jelentik: Vasárnap telt le a szentai tisztújító közgyűlés határozatai ellen benyújtható felbbezések határéje. A polgármesteri hivatalhoz eddig az időpontig összesen hat felbbezést nyújtottak be. Cetina Zsarkó polgármester a petíciókat hétfőn főispáni hivatalhoz továbbította.

— **Rendőrkapitányból ügyvéd.** Szentáról jelentik: Dudás Emil rendőrkapitány, aki a legutóbbi választásokig Szentaváros büntetői kapitánya volt, dr. Soti Ádám ügyvéddel társult.

— **Haiázolás.** Weitzenfeld Lajos nagykereskedő hétfőn este nösszu betegség után ötvenkét éves korában Budapesten elhunyt. A megboldogultban, aki a budapesti kereskedőtársadalom tekintélyes tagja volt, Vajda József hírlapíró, dr. Vajda Félix szuboticiai fogorvos és Weitzenfeld Dénes szubotici kereskedő fivérüket gyászolják. Temetése szerdán délután lesz Budapesten.

— **Verekedés a korcsmában.** Szomborból jelentik: A szombori törvényszéken kedden tárgyalták Sztanojevic Iván, Kovacsévic Jócó, Pecsics Sztévan és Pecsics Gyóka bűnügyét, akiket az ügyészség rablás és súlyos testisértés büntetével vádolt. A vádirat szerint a két Pecsics testvér apja Száva 1925 július 6-ikán a kulai Grosz-féle vendéglőben összeverekedett Legyenac Iván kulai postahivatalnokkal. A jelenlévő fiuk a vádlottakkal együtt segítségére siettek az öreg Pecsicsnek és Legyenacot egyessült erővel véresre verték és elvették nyolcszáz dinár készpénzét. A keddi tárgyaláson a vádlottak tagadták a terhükre rótt bűncselekményt. A bíróság a tanuk kihallgatása után a rablás vádját nem látta beigazoltnak és csupán Kovacsévicet mondta ki bűnösnek súlyos testj sértés vétségében és ezeröttszáz dinár pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

— **Balázs Árpád festőművész szegedi sikere.** A Szegeden megjelenő Délmagyarország című lap keddi számában olvassuk a következőket: »A szubotici festőakadémia legkitünőbb képviselője, Balázs G. Árpád Szegedre érkezett, hogy művészetének legjaya alkotásait bemutassa azoknak, akik már elindulásánál fölfigyeltek képességeire. A pikturának alig van olyan műfaja, amelyben otthonos ne volna, elsősorú linoleum-metszeteket, monotypákat, rézkarcokat és fametszeteket készített és olajfestményei is messze meghaladják a középszerűség mértékét. Bizonyos, hogy minden hozzáértő a legnagyobb méltánnyal fogja felkarolni törekvéseit«. Bizonyos, hogy a Délmagyarország elismerő, meleg kritikája után Balázs Árpádnak Szegeden megérdemelt sikere lesz.

— **A tornyosi Gazdakör évi nagygyűlése.** Szentáról jelentik: Vasárnap tartotta a tornyosi Gazdakör évi tisztújító nagygyűlést. Rudics Ignác elnöki jelentésében előadja, hogy az anyaegylettől központi kiküldött delegálását kérte, mire a központ Puskás Sándort küldte ki. Ezt »tapintatlanságnak« tartja, mert Puskás júniusban kibékült ugyan az elnökséggel, de szeptemberben már olyan levelet írt, amelyből meg lehet állapítani, hogy nincs harmóniában a mostani vezetőséggel. Puskás személyes kérdésben kijelenti, hogy a vármegyei gazdasági egylet őt igazgatósági tagjává választotta, de a gyűlésen csak mint rendes tag és nem mint központi kiküldött óhajt résztvenni. Rudics Ignác rámutat arra, hogy a harmónia megbomlott, aminek a rossz gazdasági év és a választások az okai. Ennek ellenére is kikövezték a tornyosi templom és temető közti utat, passzusíró hivatalt kaptak, a postaügy is hamarosan rendbe jön. Ezután megejtették a részleges tisztújítást. A számvizsgáló bizottság elnökévé Homolya Pétert választották, tagja lett Polyák Vince, jegyzővé Dallos Györgyöt, választmányi tagokká K. Mészáros Vincét, Rudics Ferencet, Zabos Péter és Szokola Lajost választotta meg a közgyűlés.

— **A férjgyilkos muzslai öregasszony a bíróság előtt.** Beckerekről jelentik: Tóth Viktória hetvenhatéves muzslai asszony, mint ismeretes, borzalmas kegyetlenséggel meggyilkolta férjét. A gyilkos matróna a vizsgálóbíró előtt beismerte tettét, de néhány nappal ezelőtt tudatta védőügyvédjével, hogy a tárgyaláson vissza fogja vonni beismerő vallomását, mert azt a rendőrségen presszió alatt tette meg. A bíróság az érdekes bűnügy tárgyalását szombaton kezdi meg.

— **Tűz a tanyán.** Bajmokról jelentik: Vinkó József bajmoki gazdálkodó tanyáján hétfőn délután tűz támadt, amely az udvaron felhalmozott szalmát és takarmányt elhamvasztotta. A kár kétezer dinár. A csendőrség széleskörű nyomozást indított, mert az a gyanu merült fel, hogy a tüzet gyújtogatás okozta.

— **A tolvajok véresre verték a mezőört.** Beckerekről jelentik: Véres verekedés történt hétfőn Banatszkideszponatoc község határában. Három banatszkialeksandrovói telepes Atymovics Szima, fivére Atymovics Nikola és Vukobád Luka kocsin elmentek Dusanovac határába és ott idegen földön kaszálni kezdtek a füvet. Kulics Arsen mezőört észrevette a tolvajokat és felszólította őket, hogy hagyják abba a fű kaszálását. Atymovics Szima felelet helyett bunkósbottal háromszor olyan erővel sújtott a mezőört fejére, hogy az beszakadt és Kulics eszméletlenül terült el a földön. Atymovicsot a csendőrök letartóztatták. Kulics még nem nyerte vissza eszméletét és állapota életveszélyes.

— **Dvornikovics zagrebi egyetemi tanár előadása Vrsacon.** Vrsacról jelentik: Dr. Dvornikovics Vladimir a zagrebi egyetem országos hírű filozófiai tanácsa beogradi és beckereki felolvasása után a vrsaci népegyetem meghívására három előadást tartott Vrsacon a közönség nagy érdeklődése mellett. Dvornikovics első nap »Tolsztoj és Dosztojevskia, második nap »Schopenhauer, Wagner és Nietzsche«, végül pedig »A nők pszichanalízise és a nemek küzdelme« cím alatt tartotta meg tudományos előadását.

— **A kisantant államainak repülőversenye.** A kisantant államai az idén is megrendezik szokásos évi repülőversenyüket. Ebben az évben a versenyt Csehszlovákia fogja rendezni és a repülő a prágai Kbely repülőtérrel indulnak. Az utirány Prága, Krakkó, Varsó, Lawow, Jassy, Bukarest, Beograd, Pozsony, Prága. Az utvonal kétezer kilométer hosszú. A repülőversenyt június 6-ikán tartják meg.

— **Novoszel Andor, a nagybeteg író tanítói nyugdíja.** Szentáról jelentik: Grol Milán közoktatásügyi miniszter vasárnapi szentai tartózkodása alkalmával fogadta a rokkantak és nyugdíjasok küldöttségét, amelynek megígérte, hogy közbe fog járni a rokkantak és nyugdíjasok sérelmeinek orvoslásáért. Megjelent a miniszter előtt Novoszel Andor, a nagybeteg író felesége is és előadta, hogy férjének, aki mint tanító, négy évvel ezelőtt ment nyugdíjba, még mindig nem utalták ki a nyugdíját. A miniszter megígérte, hogy a legrövidebb időn belül intézkedni fog a nyugdíj folyósítása iránt.

— **Egy fizetésképtelen budapesti nagykereskedő öngyilkossága.** Budapestről jelentik: Kedden délben újabb megdöbbentő öngyilkosság történt Budapesten. Déli tizenkét órakor a Sas-ucca 14. számú házban föbelötte magát Szigeti Béla hatvanéves textilnagykereskedő, a tíz éve fennálló Grünberger és Szigeti cég egyik társtulajdonosa. A cég évekig kitünően prosperált, az utóbbi időben azonban a cég anyagi helyzete megrendült és néhány hét előtt fizetésképtelen lett. Az események nagyon megrendítették Szigetit, aki kedd délben visszavonult az üzlet mellett levő irodafülkébe, néhány bucsulevelet írt, majd Frommer-pisztolyal föbelötte magát. A szerencsétlen ember kórházszállítására közben a mentőkocsin meghalt.

— **Emberölésért egy évi fogház.** Belackrváról jelentik: A belackrvai törvényszék most tárgyalta Mezea Toma deliblati gazdálkodó bűnügyét, akit az ügyészség szándékos emberölés büntetével vádolt. A vádirat szerint Mezea Toma barátaival 1926 karácsonyán Deliblaton házról-házra járt boldog ünnepeket kívánni. Eközben minden indok nélkül megtámadta őt Lupcsics Száva deliblati gazdálkodó, aki imakönyvével többször fejbeütötte, majd leteperete a földre és fojtogatni kezdte. Mezeának sikerült kiszabadulni támadójának kezei közül, előrerántotta kését és leszurta Lupcsicsot, aki sérüléseibe belehalt. Dr. Zimmer Miksa vrsaci ügyvéd nagyhatású védőbeszéde után a bíróság az enyhítő körülmények figyelembevételével, erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés büntette miatt egy évi fogházra ítélte Mezeat, kinek büntetésébe a vizsgálati fogságban eltöltött három hónapot beszámították. A felbbezési tárgyaláson dr. Zimmer Miksa védőbeszéde után az elsőfoku ítéletet helybenhagyták és miután egyik részről sem történt felbbezés, az ítélet jogerős.

— **Csehszlovák nemzetgyűlési képviselő Szuboticián.** Uhlirzs József csehszlovák nemzetgyűlési képviselő a jugoszláv-csehszlovák kulturális és gazdasági kapcsolatok kiépítésére alakult csehszlovákiai bizottság elnöke kedden reggel Szuboticiára érkezett, ahol megkezdi tárgyalásait a kormánnyal.

— **Amerikai pipadohányt hoz forgalomba a monopollgazgatóság.** Beogradból jelentik: A monopollgazgatóság elhatározta egy új dohányfajta forgalomba hozatalát, amely túlnyomórészt amerikai dohányból készült s a neve is »Amerikanac.« Ezzel a pipásoknak régi kívánságát teljesíti a monopollgazgatóság. Az új dohányt százgrammos csomagban tizenöt dinárért árussítják.

— **Asszonyháború — högrével.** Noviszadról jelentik: Kulik Zsuzsanna kiszácsi asszony 1925-ben erőszakoskál behatolt Orgován Erzsébet lakásába s ott högrével fejbevágtta Orgován Erzsébetet. A noviszadi törvényszék kedden ezer dinár főbüntetésre és száz dinár mellbüntetésre ítélte a verekedő asszonyt, míg férjét, Kulik Pált, aki ellen az volt a vád, hogy meg akarta vesztegetni a csendőröket, bizonyítékok hiányában felmentette a bíróság.

— **Március 13-ikán kezdődik a Buducsnost-per tárgyalása.** A szuboticei törvényszéken kedden, e hó 13-án kezdik tárgyalni a Buducsnost kiházasítási egyesület bünyjét. A tárgyalást tíz napra tervezik és a bünygynek nyolc vádlottja és hatszázhetven tanúja van. Az egész füzetet kitevő vádirat hetvenöt pontban sorolja fel a vádakát. A tárgyaláson Pavlovics István törvényszéki elnök fog elnökölni, a tanács tagjai Stárcevic Mátó és dr. Diamant Ernő törvényszéki bírák lesznek. Kisegítő bíróként jelen lesz a tárgyaláson Kosztics Jován törvényszéki bíró. A vádat Csulinovics Ferdo dr. államügyész képviseli. A tárgyaláson csak belépőjeggyel lehet megjelenni és a korlátolt számban kibocsátott jegyeket pénteken, 9-én és szombaton, 10-én fogja kiadni az elnöki titkári hivatal.

— **Tisztújító közgyűlés a petrovszeloji katolikus legényegyletben.** Petrovszeloiról jelentik: Vasárnap délután tartotta évi rendes közgyűlését a petrovszeloji katolikus legényegylet. Horváth Mihály elnök üdvözlő szavai után megválasztották a tisztikart. Elnök lett Horváth Mihály, alelnök Hajdu Sándor, háznagy Halápi József, pénztárnok Ozsgyáni Géza.

— **A belacrkvai szerb nőegylet közgyűlése.** Belacrkváról jelentik: A belacrkvai szerb nőegylet Stefanovics Zorka asszony elnöklete alatt most tartotta ezévi tisztújító közgyűlését, amelyen a következő vezetőséget választották meg: elnök Stefanovics Zorka, alelnök Benics Sofie, pénztárnok Jankulov Natalia, titkár Blaznavac Darinka. A közgyűlés a múlt évi választmányt teljes egészében ismét megválasztotta.

— **Előadás a Francia Klubban.** A szuboticei Francia Klubban Gyorgyevics Jován törvényszéki bíró, a klub elnöke csütörtökön, március 8-án délután hat órai kezdettel »Quand les femmes aiment« címmel előadást tart. Az elnökség kéri a tagok pontos időben való megjelenését.

— **Iskolavizsgálat Szuboticián.** Dimitrijevic Ivó közoktatásiügyi miniszteri inspektor, kedden délelőtt vajdasági inspekción körútján Szuboticiára érkezett. Dimitrijevic Ivó ma kedden délelőtt felkereste hivatalában Garics Jovan szuboticei főgimnáziumi igazgatót és hivatalvizsgálatot tartott. Dimitrijevic Ivó több napig fog Szuboticián tartózkodni és felülvizsgálja a fiú- és lánygimnázium ezévi működését.

— **Miut épül Vajska, Bogyán, Plávna és Vukovár között.** Közgazdasági szempontból fontos akciót indított Vajska, Bogyán és Plávna községek, továbbá Vukovár város érdekelte közönsége. A három község közlekedési szempontból teljesen el van szigetelve és mezőgazdasági termékeit a legnagyobb nehézségek árán tudja piacra szállítani. A községek etnográfia fekvése folytán a közlekedés Vukovár felé irányul. Vukovár illetékes közei belátva ennek az orientációnak jelentős gazdasági előnyeit, a város képviselőtestületének legutóbbi ülésén elhatározták, hogy akciót indítanak egy a három községet Vukovárral összekötő miut kiépítése céljából. Ecélből Schell vukovári polgármester értekezletet hívott össze, amelyen a városi tanács és a községek kiküldött elhatározták, hogy a szerémségi tartománytól és a kormánytól kérik jogjait a miut mielőbbi kiépítését.

— **Tűz Novibecsejen, Sztaribecsejről** jelentik: Vasárnap délután tűz ütött ki Zöldi Illés novibecseji gazda udvarán. A tűz elhamvasztotta az udvaron lévő nagy szalma- és szénakazlakat és több gazdasági eszközt. A kár 30.000 dinár. A tűz keletkezésének oka ismeretlen.

— **A sztariyecseji Gazdakör kulturális előadásai.** Sztaribecsejről jelentik: A sztariyecseji Gazdakör vezetősége elhatározta, hogy az egyesület a jövőben sorozatos előadásokat rendez. Az előadást vasárnap tartották meg, amelyen dr. Zelenay Miklós ügyvéd, az egyesület elnöke ismertette a tűz történetét, a tűz gerjesztéséről a modern tűz-szerszámokig.

— **A szrbobrani női párt előadása.** A szrbobrani női párt klubhelyiségében vasárnap dr. Bábics Keszler orvosnő nagyszerű előadást tartott a Nő egészségéről címen.

Hafa Solid harisnyák

Braća Schönberger-nél Novi Sad, Jevrejska ul. 6

— **Uj rádióállomások Zagrebben és Ljubljanában.** A posta- és táviradaügyi minisztérium a napokban hozta meg döntését a zagrebi és ljubljani rádióállomások ügyében. Ljubljanában államköltségen modern rádióadóállomás létesül, amelyet államköltséggel tartanak fenn, míg a zagrebi rádióállomás berendezését és szerelését, továbbá fenntartási költségeit nem fedezi az állam.

— **Belefulladt a csatornába.** Szomborból jelentik: A Kralj Petra-csatorna ingyenes fürdője mellett egy ismeretlen munkás külsejű férfi a vízbe esett. Segélykiáltásaira figyelmes lett a közelben dolgozó Krisztics Milán bolgár kertész, azonban mire segítségére sietett a fuldokló már elmerült a vízben. A rendőrség megindította a nyomozást hogy az ismeretlen kilitét megállapítsa.

Arcápolás télen

Egyszerre durva lesz a kézbor.
Az arcbor is e'durvu és fáj.
Most van itt az ideje, hogy a pompás NIVEA-CREM-mel kenjük, amely gyorsan eltünteti a kivörösödött helyeket és a csunya repedéseket. Semmi se jobb, mint a

NIVEA-CREME

11355112

— **A sztariyecseji katolikus olvasókör évi közgyűlése.** Sztaribecsejről jelentik: A sztariyecseji katolikus Olvasókör vasárnap délután tartotta meg évi rendes közgyűlését az egyesület helyiségében. A vezetőség évi beszámolójának elfogadása és a felmentvény megadása után megválasztották az új vezetőséget. Egyházi elnök Petrányi Ferenc apátpüchös, alelnök Rajsl Lukács, gondnok Komáromy György, pénztáros Komáromy János, titkár Cabaffy László, ellenőr Tóth Elek. Választmány: Böresök Pál, Böresök Vida, Buday József, Cseszák István, Deák István, Deák Illés, Dudás János, Gortva Ferenc, Gortva János, Kiss János, Kiss János, Komáromy Károly, Nagy Mihály, Németh János, Nikl Jenő, Plank Ferenc, Pulay András, Rácz Imre, Sörös János, Varnyu Miklós, Cseszák Géza, Karácsonyi Lajos, Nagy István, Onody Vilmos, Simovics János és Sötét Ferenc.

— **Csempészésen értek Szuboticián egy magyarországi postást.** A szuboticei vámhivatal bünygyi osztálya már napok óta vizsgálatot folytat Getty József magyar postaaltsz ellen, aki a magyar államvasutak mozgópostájánál volt alkalmazva és sűrűn járt Jugoszláviában. Legutóbb vasárnap jött Szuboticiára a budapesti-beogradi gyorsvonattal és ekkor egy kis csomagot találtak nála, amiben zseborák voltak. A vámhivatal őrizetbe vette a magyar postaaltszét és megindította ellene az eljárást csempészés címen. Getty Józsefet a vámhivatal bünygyi osztályán már többször kihallgatták, a csempészéssel vádolt postás azzal vé-

dekezik, hogy ő az órakat szivességéből hozta át anélkül, hogy tudta volna mit tartalmaz a csomag. A vámhivatal a keddi napon még nem fejezte be a vizsgálatot Getty József ellen és a vizsgálatot még szerdán is folytatni fogják. Getty-nél a vámlhatóság közepi nagymennyiségű gyufát is találtak, amiről azt mondták, hogy egy szuboticei nagykereskedőnek hozta és nem volt szándékában a gyufát becsempészni, de a vonat érkezése után nem bírta gyorsan értesíteni az illető kereskedőt. A vizsgálatot tovább folytatják a magyar postás ellen.

— **Uj doktor.** Belacrkváról jelentik: Baumann Ernőt, Baumann Károly volt belacrkvai számtanácsos fiát, a budapesti egyetemen doktorrá avatták.

— **Városi közgyűlés Noviszadon.** Noviszadról jelentik: Noviszad város törvényhatósági bizottsága csütörtökön délután négy órakor tartja március havi rendes közgyűlését. A közgyűlés napirendjén harmánchét tárgy fog szere-

Elhízott egyéneknél a természetes »Ferenc József« keserűvízkúra hatalmas előmozdítja a bélműködést és a testet könnyeddé teszi. Több orvosprofesszor a Ferenc József vizet szívélzsirosodásnál is reggel, délben és este egy-egy harmadpohárnyi mennyiségben rendel. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

SZÍNHÁZ

A Koldusgróf műkedvelőkkel

Műkedvelő színjátszásunk fejlődését bizonyítja az a körülmény, hogy a szuboticei műkedvelők a könnyebb fajsúlyú vígjátékok és zenés darabok után most már a modern nagy operettek mellett hozzá mernek nyulni a régi jó operettekhez is, amelyek úgy ének, mint játék szempontjából nehezebb feladatok elé állítják a szereplőket. Az első ilyen régi szép operett, amelyet műkedvelők műsorra tüznek a »Koldusgróf«, amelynek bájos muzsikáját és kedves meséjét a mai színházi közönség alig ismeri és így szinte újdonságszámba megy.

Az előadás érdekességét növeli, hogy azt Mayer Bélával, a tehetséges rendezővel együtt M. Reményi Sári, a népszerű volt szuboticei színésznő rendezte a Nép kör színpadán és már ez a két név is előre biztosítja a sikert. Az operett főszerepeit a legjobb szuboticei műkedvelők: Pukecz Ilonka, Kocsmár Lujza, M. Reményi Sári, Mayer Béla, Sztipics Béla, Balog István és Kis István játsszák és a kisebb szerepek is a legjobb kezekben vannak. A közönség bizonyára szívesen látja viszont a színpadon volt kedvencét, M. Reményi Sarit és az előadás iránt nagy érdeklődés fog megnyilvánulni.

A »Koldusgróf« március 17-én és 18-án kerül színre a Nép körben és jegyek Sár Sándorné üzletében előre válthatók.

— **Tamara Karsavina noviszadi balett-estje.** Tamara Karsavina, a világhírű orosz balettáncosnő március tizenegyedikén, vasárnap este a Szlobodában baletttestélyt rendez, amely iránt érthető módon a legnagyobb érdeklődés mutatkozik. Tamara Karsavina szombaton Zagrebben óriási sikerrel vendégszerepelt és a zagrebi sajtó a legnagyobb elismeréssel adózik kiváló táncművésztének. A berlini »Der Tag« című lap Karsavina utolsó berlini estélyéről többek között ezeket írja: »A Karsavina többet jelent mindenki másnál, ő a világ első táncosnője, az egyetlen primaballerina a felejthetetlen Dell Era óta. Csodálatos módon táncol és csak gyakorlott szem képes a táncművészet e szépséges technikáit követni. Bizonyos, hogy Tamara Karsavina a világ legnagyobb táncművésznője.« A noviszadi estélyhez jegyek elővételben a »Slavia« könyvkereskedésében és a Bács megyei Napló noviszadi fiókjánál kaphatók.

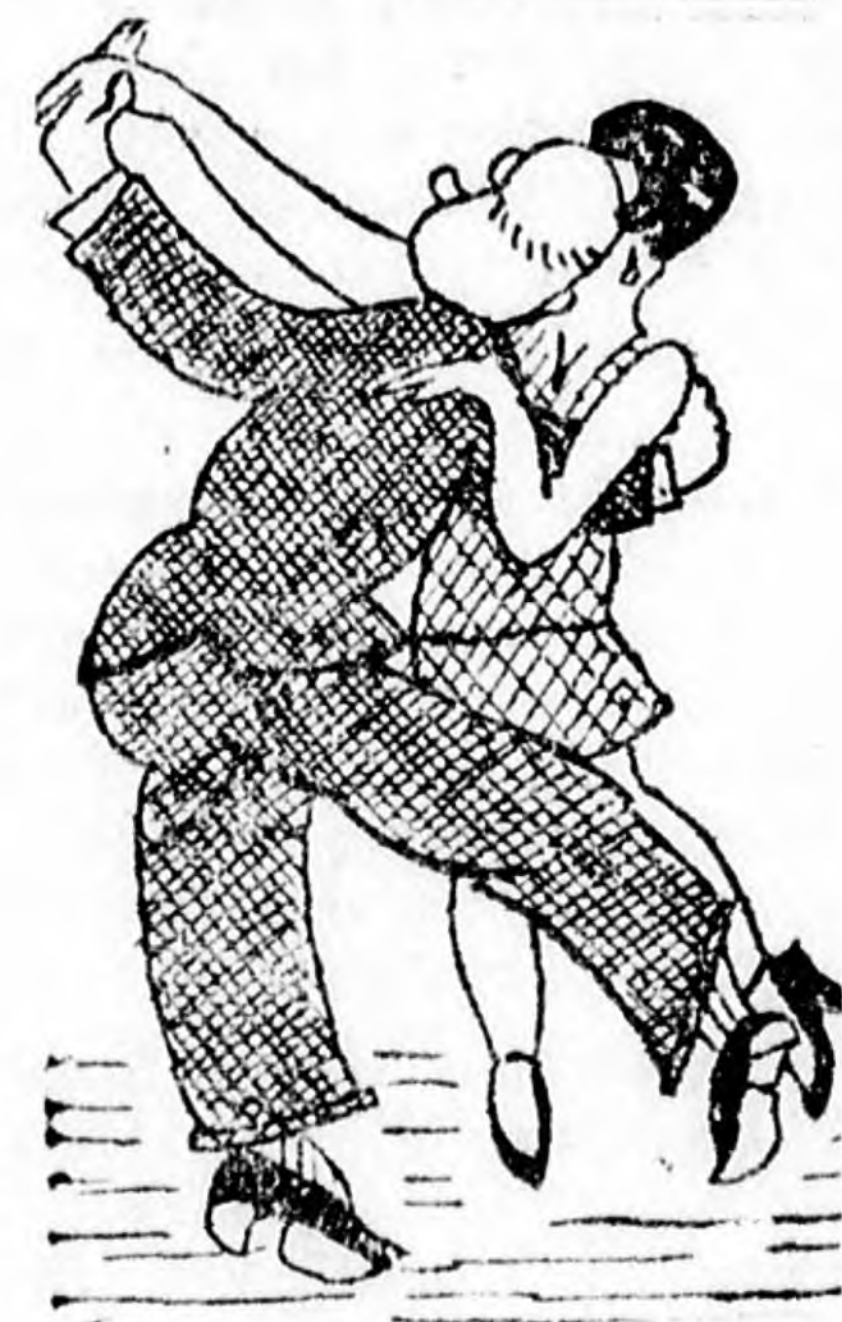
— **A zagrebi Nemzeti Színház drámai együttesének szuboticei vendégszereplése miatt elhalasztották Karsavina balett-estjét.** A zagrebi Nemzeti Színház kiti-

nő drámai együttese március 12-én és 13-án vendégszerepel első ízben a szuboticei Városi Színházban. A kitűnő művész-együttes első este egy Ibsen-dramát, az eddigi terv szerint a »Kisérteket« mutatja be, míg második este egy francia vígjáték kerül színre. A zagrebi drámai együttes vendégszereplése miatt Karsavinának, a világhírű orosz táncosnőnek március 12-re hirdetett balett-estjét elhalasztották és azt az eddigi terv szerint csak 15-én fogják megtartani.

— **A sztariyecseji hadirokkantak jótékony célú színelőadása.** Sztaribecsejről jelentik: A sztariyecseji hadirokkantak egyesülete vasárnap este jótékony célú színelőadást rendezett a földműves ifjúsági egyesület műkedvelőinek közreműködésével. Az előadáson Bercik Árpád: Parasztkisasszony című darabját és több kisebb számot adtak elő. Az egyes darabokban kitétek: Kinka János, Nagy Mariska, Vidlicska András, Makra Rozika, Bálint István, Róth István, Matuská István, Hegyi Ferenc, Róth István és Horváth Ilonka, Toklász József, Rumincsek Ferenc, Vajda Agnes, Magonyi Matild, Major Mariska, Sipos Anna, Pavlics Mariska, Lukács István. »A rokkant« című verset Major Mariska szavalta el nagy hatással. A jó rendezésért Major Istvánt ífeti dicséret.

— **Műkedvelői előadás Belacrkván.** Belacrkváról jelentik: A belacrkvai német Kulturbund szépen sikerült műkedvelői előadást rendezett. A nívós műsor keretében Lochschmiedt Ferenc az indogermán népfajról tartott előadást, Ebert Anna zongorán koncertdarabokat játszott nagy tetszés mellett, Geiger Gizi pedig német dalokat énekelt. Gábor Emma verseket szavalt. Sikeresen közreműködtek ezenkívül: Bolbecker Heda, Bolbecker Anni, Schmiedt Helén, Habschmied Anna, Kulun Ferenc, Schab Károly, Weis János, Böhm Vilmos, Weis Jakab, Grünwald Antal és Weisz József. Nagy sikere volt a »Vörössapka« című egyfelvonásos operettnak, melynek vezetészerepeiben Bolbecker Anna és Schab Károly tűntek ki.

KINTORNA

— **Hígyje meg, Magda, sok lány van, aki nem akar férjhez menni.**

— **Honnan tudja ezt?**

— **Megkértem őket.**

— **Egy férj dicsekszik:**

— **A mi házasságunkban már nem lesz semmi baj. En és a nőm mindig egy véleményen vagyunk.**

— **Hogy-hogy?**

— **En imádom őt és ő imádja önmagát.**

— **A sofőrvizsgán az oktató a következő kérdést intézi a jelölthöz:**

— **Az autó tehát teljes sebességgel robot. És akkor ön azt hallja, hogy az egyik pneumatik kipukkad. Mit csinál ön akkor?**

— **A sofőrjelölt: Megijedek.**

— **Egy házaló ügynök becsönget Trunknéhoz.**

— **Kérem, tessék vásárolni nálam. A szomszédasszonya küldött, neki nem volt szüksége az árura — mondja az ügynök.**

— **Ó, ez nagyon kedves Lehmannétól! Mit árusít ön tulajdonképpen?**

— **Poloskairtó-port.**

Rádió-apparátusok

Mindennemű alkatrészek

Varta akkumulátorok,

Philips lámpák, Er csosn fejhallgatók, Egyenirányítók, forgó-kondensátorok, hangszórók

állandó nagy raktára, viszonteladókknak nagy engedmény

MALLER BELA

okleveles gépészmérnök

Subotica, Petrogradska ul. 8

SPORT

Sportbéke Noviszadon

Husvétkor külföldi csapatok jönnek Noviszadra

Noviszadról jelentik: A noviszadi labdarúgó kerületben, főleg ifjabb dr. Hadzsi Koszta kerületi elnök fáradozása révén sikerült valamennyi noviszadi egyesület között az annyira kívánatos békét helyreállítani.

A noviszadi elsőosztályú egyesületek: a Vojvodina, a NAK, a Radnicski és a Makkabi hétfőn este a kerület hivatalos helyiségeiben értekezletet tartottak, amelyen megállapodtak abban, hogy a katolikus és görögkeleti husvéti és pünkösdi ünnepekre közös programot készítenek közös kasszára, amelyben valamennyi noviszadi másodosztályú egyesület is részt vesz, mind a négy ünnepnapon. Az értekezlet egy négytagú bizottságot küldött ki, amelynek elnöke dr. Hadzsi Koszta, tagjai Frank József (Radnicski), Lusztig Nándor (Makkabi) és Back János (NAK), amely bizottság együttesen fogja az összes ünnepnapokra szóló programot kidolgozni.

Miután ez az egyetemes megállapodás a sportbéke jegyében született, megállapodás történt arra vonatkozólag is, hogy minden I. osztályú csapat két-két termit kap, amelyen más csapatok nem rendezhetnek versenyeket. Az I. osztályú csapatok mindegyike a II. osztályú csapatok segélyezésére azokkal egy-egy mérkőzést fog lejátszani, amelynek egész bevételét a II. osztályú egyesületek kapják.

Az I. osztályú csapatok tárgyalásokat folytatnak ismert külföldi csapatokkal, hogy husvétkor, pravoszláv és katolikus husvéti ünnepeken Noviszadon értékes nemzetközi mérkőzéseket rendezzenek. A tanácskozások még folyamatban vannak és sikeres befejezéssel kecsegtetnek.

A noviszadi sportbéke megteremtéséről csak a noviszadi sportnak lesz haszna, mely a sportlábort következtében eddig sokat szenvedett.

Április 8-ikán: Jugoszlávia—Törökország. Zagrebból jelentik: A JNS hivatalos értesítést kapott a török szöv-

ségtől, hogy az országos válogatott mérkőzésre szóló meghívást elfogadja, úgyhogy husvét vasárnapján, április nyolcadikán kerül előtérre ez a mérkőzés. A mérkőzés lejátszásának színhelyéről még nem döntött a JNS.

Tisztújítás a Vrbászi SC-ben. Vasárnap este tartotta meg a Vrbászi SC évi rendes közgyűlését. Az elnöki és titkári jelentések után megválasztották az új tisztikart, amely a következő: Elnök Gayer Károly butorgyáros, alelnök Fürst Leó fakereskedő, ügyvezető alelnök Worst Jakab, titkár Milovancev Ilija, intézők Krantwurst Heinrich, Kretz Frigyes, jegyzők Klein Heinrich, Wagner Frigyes, Breitwiser Frigyes. A vigalmi bizottság elnöke Pirnát Adalbert, fejelemi bizottság elnöke Fischer István; az atletikai szakosztály vezetője Gschweng Mátyás, bicikli szakosztály-vezető Bachmann Zsiga, pénztárnok Gebel János, háznap Theisz Pál. Ellenőrök Kurepa V., Weisz Mihály, Schmidt Pál kereskedő.

A szentai Radnicski Sport Klub tisztújítása. Szentáról jelentik: A szentai Radnicski Sport Klub hétfőn tartotta tisztújító évi gyűlését. Diszelnök és ügyész lett: dr. Ludaics Milos, elnök Kerekes Ferenc, alelnökök: Nécsics Izidor és Pongrác Imre, pénztárnokok Bakos István és Polyák Károly, ellenőrök: Lazi László és Reinholz István, titkár: Jozsimovics Máté, jegyző Erdelyán Sándor, orvos dr. Stössel Ernő, birkozószakosztály-vezető Günsz Márton, birkozótréner Flossberger János, szertáros Kövágó Márton, pályafelügyelő Mészáros Antal. Ezen kívül még nyolc tagú választmányt is választott az egyesület.

Vizállás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 296 (-30), Apatin 387 (-73), Bogojevo 370 (-32), Vukovar 320 (-34), Palánka 310 (-32), Noviszad 318 (-28), Zemun 260 (-14), Pancsevo 240 (-16), Szmederevo 326 (-14), Drava: Oszijek 88 (-16), Száva: Mitrovica 148 (-5), Beograd 194 (-18), Tisza: Szentá 156 (-16), Becsej 154 (-20), Tittel 315

TŐZSDE

Zürich, március 6. (Zárlat.) Beograd 9.1325, Páris 20.435, London 25.345, Newyork 519.45, Brüsszel 72.40, Milánó 27.40, Amszterdam 209, Berlin 124.20, Bécs 73.175, Szófia 3.755, Prága 15.395, Varsó 58.20, Budapest 90.85, Bukarest 3.19.

Szentai gabonaárak, márc. 6. A keddi piacon a következő árak szerepeltek: Buza 335 dinár, tengeri morzsolt azonnali szállításra 245 dinár, tavaszi szállításra 250 dinár, takarmányárpa 275 dinár, zab 265—270 dinár, rozs 310 dinár, köles 245 dinár, heremag 1750 dinár, bab 345 dinár, burgonya 210 dinár, őrlemények: 0-ás liszt gg 515 dinár, 0-ás liszt g 515 dinár, kettes főzöliszt 495 dinár, ötös kenyérliszt 465 dinár, hetes 325 dinár, nyolcas 240 dinár, korpá 235 dinár, konkolydara 250 dinár. Irányzat: változatlan, Kinálat, kereslet: csekély.

Szombori terménytőzsde, március 6. Buza bácskai vasut 332.50—337.50, rozs bácskai vasut 71—72 kilós 300—305, zab bácskai vasut 247.50—252.50, árpa takarmányi 61—62 kilós 260—265, takarmányi 63—64 kilós 270—275, tavaszi 65—66 kilós 290—295, új tengeri bácskai vasut 240—245, bab fehér nem válogatott 5—7 százalékos 320—325, fehér válogatott 360—365, lisztek: 0gg 465—485, 0g 465—485, kettes 440—460, ötös 420—440, hatos 350—370, hetes 300—320, nyolcas 215—225, korpá finom 200—205. Irányzat: változatlan, Forgalom: 67 és fél vagon.

Noviszadi terménytőzsde, március 6. Buza bácskai 78—79 kilós 2 százalékos 335—340, felsőbánati 78—79 kilós 2 százalékos 330—335, Rozs bácskai 72 kilós két százalékos 310—315, Árpa 295—305, Zab 250—260, Tengeri bácskai 245—250, bánati 245—250. Lisztek: 0gg és 0g bácskai 465—475, kettes 445—455, ötös 425—435, hatos 370—380, hetes 300—310, nyolcas 220—230, korpá jutazsákokban 207.50—215. Irányzat: állandó, Forgalom: 49 vagon.

Budapesti gabonatőzsde, márc. 6. A gabonatőzsdén igen erőteljes szilárd irányzat mellett egy a készárupiacon.

mint a határidőforgalomban nagy áremelkedések voltak. Hivatalos árfolyamok pengő-értékben a határidőpiacon: Buza márciusra 31.94—32.21, zárlat 32.10—32.12, májusra 32.98—33.10, zárlat 33.04—33.06, októberre 30.56—30.70, zárlat 30.66—30.68, rozs márciusra 31.50—31.90, zárlat 31.70—31.72, májusra 31.36—31.70, zárlat 31.60—31.62, októberre 25.96—26.18.

Budapesti értéktőzsde, márc. 6. Magyar Hitel 89.1, Osztrák Hitel 51.16, Kereskedelmi Bank 110, Magyar Cukor 185.5, Georgia 15.2, Rimamurányi 102, Salgó 66, Kőszén 801, Bródi Vagon 5.2, Nasici 176.5, Ganz Dambius 161.5, Ganz Villamos 150, Atheneum 29, Nova 47, Levante 24.7, Pesti Hazai 213. Irányzat: tartott.

KÖZGAZDASÁG

A komlószövetség közgyűlése. Noviszadról jelentik: A noviszadi komlókereskedők, bizományosok és exportőrök szövetsége március 18-ikán Bácski-Petrovácon tartja meg az évi közgyűlését.

A noviszadi munkáskamara vasárnapi közgyűlése. Noviszadról jelentik: A noviszadi munkáskamara szombaton, március hó tizedikén tartja meg évi rendes közgyűlését a következő naptrenddel: 1. A közgyűlés végleges napirendjének megállapítása. 2. A tavalyi közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítése. 3. A költségvetés tárgyalása. 4. Alapszabályok megváltoztatása. 5. Esetleges indítványok. Ha a közgyűlés nem volna határozatképes, úgy hétfőn, március tizenkettedikén tartják meg a második közgyűlést.

Üzleti könyveket

jó papíron,
szép és tartós kötésben
készít a

MINERVA-NYOMDA, SUBOTICA

KÉRJEN AJÁNLATOT 2134

Benedek Marcel
Hamlet tanár úr

(15)

— Menjen oda ahhoz a csoporthoz, ahol most Kálmán beszélget. Adja értésükre az uraknak, hogy szereti Kálmánt és kívánja a győzelmét. Egyebet nem is kérek magától.

— Ez kisebb bűn lesz, — mondja különös, fájdalmas mosollyal Szentpáli, — mint Szabó Pál ajánlása a magántanárságra. Meglesz az a mentességem, hogy nem tudom, mit cselekszem.

Odamegy a csoporthoz és Bartha Kálmán elévégi helyette a munkát. Félbehagyja a katonai kérdésszóló magyarázatát, aminek nem nagy sikere volt az ellenzéki mágnások között, s hangos örömmel öleli meg Szentpált.

— Drága Gáborkám! Hát csakugyan lejöttél! Ezt soha, soha nem hálálhatom meg neked! Uraim, erre holtom napjáig büszke leszek: Szentpáli Gábor, a világhírű tudós, a budapesti egyetem tanára, télviz idején lejő Kolozsvárra, hogy támogasson... Ez az erkölcsi siker többet ér nekem ezer szavazatnál!... Hogy az édesanyádat is otthagytad értem, akitől egy napra sem szoktál megválni...

Az édesanyja emlegetése volt a legügyesebb fogás az egész szónoklatban. A leszegényedett Szentpáli bárók nem tulságosan imponáltak ezeknek az uraknak, Gábor tudományos érdemei homályosan ködlöttek előttük; de Clarisse néni, a született grófinő, származásával és vagyonával, annál fényesebben tündöklött. Clarisse néni fia lejött, hogy Bartha Kálmánt támogassa! A hangulat érezhetően melegebbre vált, mielőtt még Gábor egy szót is szolt volna.

A politizálásba nem is avatkozott bele. Csak sürte, hogy Kálmán belékaroljon. Ott állt mellette és egyszer-egyszer szórakozottan rábólin-

tott a szavára, amíg szónokolt. Aztán, hogy bomladozni kezdett a csoport, felelgetett a régi ismerősök érdeklődő kérdéseire, beszélt az édesanyjáról, s közbe-közbe, vállalt kötelességéhez hiven, elejtett egy-egy szót Kálmánnal való gyermekkori barátságáról.

— Politikához nem értek, — mondta egy tüzes ellenzéki mágnásnak. — Nem tudom, melyik párt mennyit ér. Én, ha szavaznék valaha életemben, csak emberre szavaznék.

Ezt sokan helyeselték körülötte.

A fiatalokhoz már nem juthatott vissza, azok táncoltak. Lillát a kis Bornemissza Miklóssal látta bosztonozni. Most tudta csak meg ennek a furcsa táncnak a nevét, amely a keringő helyét elfoglalta. Sohasem látta még. Illetlennek találta, hogy a táncolók belépnek egymás lába közé. Jólesett neki, hogy Lilla és a Bornemissza-fiu olyan diszkréten táncolnak s szemellátható komolysággal beszélgetnek. Persze, a pesti egyetemre készül mindkettő. Bizonyosan arról van szó közöttük.

Vacsoránál Margit mellé ültették. Két teremben terítették, hosszú asztalokra: külön az öregeknek, külön az ifjuságnak.

— Meg van elégedve? — kérdezte Gábor Margitot.

— Nagyszerűen teljesítette, amit vállalt. Az uram azt sugta az imént, hogy a maga jóvoltából nyertük meg a hadjáratot.

— Hát akkor megengedi, hogy vacsora után eltűnjek s a reggeli vonattal visszautazzam?

— Igen, de akkor a Kálmán örök hálája mellett (gúnyos szemvillanás és ajak-rándítás) az én örök haragomra is számíthat. Kell, hogy legalább egy napot nálunk töltsön Hidalmáson. Hiszen vakáció van, miért sietne vissza?

— Az édesanyám...

— Az édesanyja meg fogja szidni, ha a bálból egyenesen hazautazik. Öreg emberek vagyunk már, kedves Gábor, elmúlt az ideje a virtuskodásnak. Hidalmáson kialszsa magát —

egyébre se jó az a hely, de arra igen alkalmas. És el kell jönnie Hidalmásra, különben... sohasem fog nekem megbocsátani, amért idehivtam.

— Most meg már én nem bocsátok meg magának?

— Bizony. Látnia kell, hol élttem én husz esztendeig, — azért, mert maga...

Szentpáli dermedten nézett rá és nem mert erősködni, hogy fejezze be ezt a mondatot. Lassan lehajlotta fejét, azt mondta:

— Jó, holnap magukkal megyek Hidalmásra.

A házigazda felállt és közös pohárköszöntőben ünnepelte Bartha Kálmánt, az almási kerület képviselőjelöltjét, s a pesti vendéget, báró Szentpáli professzort, akik Castor és Pollux gyanánt, mint a barátság mintaképei, ragyognak a magyar ég sötét, de majdan felderülő boltozatán.

*

A bál reggel hétig tartott. Szentpáli a New-Yorkban aludta ki fáradtságát, Barthaék a Kálmán szüleinél. Ott is ebédelték valamennyien; Gábornak jólesett az öreg Bartha-házaspár meghatottsága: »ki hitte volna, hogy ilyen igazi barát is akad még a mai világban!«

Az ebédet rövidre szabták, étvágya sem igen volt senkinek, s Kálmán minél előbb otthon akart lenni Hidalmáson: a kortesei várják. A hideg szerencsére nem volt tulságosan nagy, s a szánut pompás, Bartha lovai valóságos sárkányok. A nap nem nyugodott még le, amikor a csilingelő szán bundás utasaival elsiklott a hidalmási sáncok között, ahol valaha Gyula fejedelem népe ütközött meg a honfoglaló Töhötöm seregével. Aztán kopasz, fekete sövények kezdtek megvonulni a fehér hómező, s egyszerre benn voltak a magas, meredek nádfödél alatt eltűnő apró házak rendetlen sora közt. A faluban a sok jármű elrontotta a szánutat, barnás, mocsok hó- és sártömegben dőcögött, ugrált a szán.

(Folyt. köv.)

Nagyenyedi Kovács Arckenőcs és Borax-szappan

évtizedek óta a legjobban bevált csodás hatású arc tisztító és arcszépítő. **Kapható mindenütt!**
Főraktár: Drogeria HERCL Subotica, Aleksandrova ul. Telefon 165.

NYILT-TÉR

Megtört szívvel tudatjuk mindazokkal, akik ismerték, becsülték és szerették őt, hogy a legjobb fiu, legnemesebb férj, szerető apa, derék testvér, rokon és jóbarát:

Weitzenfeld Lajos

hosszu hónapokon át tartó szenvedés után, örökre elköltözött az élők sorából.

Hült tetemét f. hó 7-én (szerdán) délután 4 órakor kísérik a rákoskeresztúri izr. temető szertartásterméből örök pihenésre.

Budapest, 1928 március 6

Özv. Weitzenfeld Illésné, anyja. Özv. Weitzenfeld Lajosné szül. Redner Kornélia, neje. László, Livia, gyermekei. Vajda József, dr. Vajda Félix, Weitzenfeld Dénes, testvérei, sógorok, sógornők és nagyszámú rokonság

Szaghmeiszter Gyuláné, szül. Varga Ilona valamint fia I. re és a rokonság nevében fájdalommal szívvel jelenti, hogy szeretett férj, apa és nagyapa

SZAGHMEISZTER GYULA

f. hó 6-án, életének 70-ik évében, házasságának 36-ik évében elhunyt.

A meghaldogult földi maradványait f. hó 8-án d. u. 4 órakor a Boška Vujića ul. 6. sz. gyászházból, a bajai temetőben levő családi sí boltban fog örök nyugalomra helyezni.

Az engesztelő szentmiseáldozat f. hó 8-án d. e. 10 órakor fog a Szent-ferencrendiek templomában az Urnak bemutatni.

Subotica, 1928. március 6-án.

Bánata övéinek végtelen!

A gyászoló család

A „Minerva” Sámarija i nakladništvo d. d. 1928. évi március hó 25-én délelőtt 11 órakor tartja meg

XII. évi rendes közgyűlését

a következő tárgysorozattal:

1. Jegyzőkönyvvezető és két hitelesítő megnevezése.
2. Igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentés, mérleg, nyereség és veszteségszámla előterjesztése, határozathozatal az üzleteredmény és a felmentvények megadása tárgyában.
3. Választás az igazgatóságba és a felügyelőbizottságba.
4. Esetleges indítványok, amelyek a közgyűlés hatánapja előtt nyolc nappal beérkeznek.

A t. részvényeseket ezuton hívja meg az

igazgatóság

Račun bilanca

Imetak: Gotovina 100.934.36; Oprema 18.953.—; Nepokretnine 1.164.165.—; Roba 66.663.86; Dužnici na tek. računu 2.276.025.45; Gubitak: u god. 1926. 9.374.73, u god. 1927. 1.358.38, svega 10.733.11. Ukupno: Din. 3.637.474.78.

Teret: Deonička glavnica 150.000.—; Rezervni fond 486.000.—; Verovnici na tek. računu u dinarima 2.801.714.78, u stranim vrednostima 199.760.—, svega 3.001.474.78. Ukupno: Din. 3.637.474.78.

Račun rezultata

Gubitak: Prenos gubitka od god. 1926. 9.374.73; Kirija 9.350.—; Porez, pristojba, taksa; porezi 67.900.—, takse i pristojbe 5.011.—, svega 72.911.—; Radničke plate 1.998.121.85; Poslovni troškovi 184.924.41; Admin. redakc., štampanje itd. Bácsmegeyi Napló 5.171.970.11; Kamati i bankprovizije 298.743.54. Ukupno: Din. 7.745.395.64.

Dobitak: Poslovni prihodi 7.709.429.53; Kirija 25.233.—; Gubitak: u god. 1926. 9.374.73, u god. 1927. 1.358.38, svega 10.733.11. Ukupno: Din. 7.745.395.64.

Video i našao suglasnim sa poslovnim knjigama

Nadzorni odbor

Az alapszabályok értelmében a közgyűlésen csak azok a részvényesek jelenhetnek meg és rendelkeznek szavazati joggal, akik részvényeiket a közgyűlés hatánapját megelőzően legalább három nappal a vállalat pénztáránál, vagy a Közgazdasági Bank r.-t.-nál, Suboticán, letétbe helyezik.

Uj faüzlet!

Révai Adolf Subotica

Telefon 551.

Telep: Dunav Art. Puka ul. 10. Dr. Sánta szanatóriummal szembe. Ajánl elsőrendű aprított tűzfát. Gyors és pontos kiszolgálás.

BOGOJEVO—VAJSKA—ŽIVA ZADRUGA
za zaštitu od poplave i odvajanje unutarnjih voda.
Broj: 322/1928.

Oglas

Bogojevo—Vajska—Živa zadruga za zaštitu od poplave i odvajanje unutarnjih voda održaće na dan 15. marta 1928. g. prvu usmenu licitaciju u skraćenom roku na licu mesta u Bačkom Novom Selu u 9 časova pre podne za izdavanje deonica na povišenju i pojačanju odbranbenog nasipa Bukin—Novo Selo.

Deonica će se izdavati od po 300 m. dužine nasipa, u koju dužinu će se ugraditi oko 5.000 m³ zemljanog materijala. Jedan konkurent može primiti i izradu najviše 4 deonice. Cene se imaju dati prosečno za celu deonicu prema mesnim prilikama, ili gde se zasada nemože predvideti mogućnost prevoza materijala cene dati po daljinama prenosa i to počev od 100 do 300 m. za svakih 50 m. daljine zasebno.

Na licitaciji mogu učestvovati sem preduzimača i vodje akorditskih grupa.

Akordanti polažu kauciju za svaku deonicu po 1500 dinara u gotovom ili u hartijama od vrednosti prema čl. 88. Zakona o Državnom Računovodstvu. Stanovnici zainteresovanih opština mogu iznimno položiti i pasoške konja.

Detaljni i tehnički uslovi mogu se videti u kancelariji Vodne Zadruga u Bogojevu gde se mogu dobiti i bliža obaveštenja.

U Bogojevu, 1. marta 1928. g.

Predsednik:

Bude Cvijanović s. r.

2226

Konkurs

Oblasna Uprava Bolesničkog Fonda za Državno Saobraćajno Osoblje pri Direkciji Državnih Železnica u Subotici raspisuje natečaj za jednog honorarnog soabraćajnog lekara sa sedištem u Subotici.

Prvenstvo ima onaj lekar, koji ima svoju ordinaciju u V., VI., VII. VIII. krugu.

Reflektant mora:

1. biti državljanin Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca,
2. znati potpuno srpsko-hrvatski ili slovenački jezik,
3. biti doktor celokupnog lekarstva sa diplomom, koja vredi u ovoj zemlji,
4. imati opšte i lokalno pravo prakse,
5. biti zdrav i imati ispravnu moć raspoznavanja boja,
6. ne biti stariji od 60 godina.

Uslovi se mogu videti kod potpisane Uprave Bol Fonda.

Pismene ponude taksirane sa 100 dinara u takse-nim markama sa uverenjem od 1—6. dostaviť potpisanoj Upravni Bol Fonda najduže do 24. marta t. g. Akt br.: 734/1928.

Iz kancelarije

Uprave Bolesničkog Fonda

Kralja Aleksandra ul. br. 13.

2216

A Bogojevo-Vajska-Živai ármentesítő és belvizlevezető társulat töltés erősítési és magasztási munkálatok végzésére

keres

kordés és kocsis szakmányosokat

akik a munkákat a társulat házi kezelésében végznék.

A társulat 100 méteres távolságra 11 dináros kezdőárat fizet, azonkívül a társulat fizeti a betegsegélyző járulékokat és a munkásadót is.

Az érdeklődők jelentkezzenek Bogojevon a társulati irodában, vagy pedig mindiárt kint a töltésen Bogojevotól Plavnáig. 2133

Aranyat ér

az a könyv, amely megtanít arra, hogyan kell o'csó és eredményes

reklámot csinálni

Ez a könyv Dr. Szabó László:

A HIRDETÉS

című könyve. Ára 60.— dinár

Megrendelhető a Minerva r. t. könyvosztályában

Garay Ella

DIVATSZALON, ALEKSANDROVA ULICA 11

Tisztelettel értesíti vevőit és ugy a suboticaí, valamint vidéki úri hölgyeket, hogy háromhónapos külföldi tanulmányjáról hazatért és működését kibővített tudással és tapasztalatokkal újból megkezdte

Helyi ügynököket keresünk

akik a lénszer- és vegyeskereskedőknél jól be vannak vezetve vegyeszeti, háztartási és kozmetikai cikkek eladásához, Senta, Vaj. Kikinda, Beacrka, Osijek, Novisad, Novigrad, Star. Becej, Stara Kanjiža és Subotica és környékére. Csakis a sőtárgu referenciákkal rendelkező, megbízható személyek jöhetnek tekintetbe, akik raktárkezelést is vállalhatnak. Ajánlatok „Seriós” jellegre a kiadók váráiba 2246

FIGYELEM!

BEOCSINI

Ha épít, csak eüsmert, jó minőségű

portland cementet használjon. Kapható

RÉVAI ADOLF-nál Subotica,

Fokolska 2. Telefon 551

1941

KIÁRUSÍTÁS

Az összes

még raktárunkon lévő

csillárokat beszerzési áron alul

kiárusítjuk, csillárosztá-

lyunk felsz. atása

miatt

SUBOTICKA ELEKTRICNA ŽELJEZNICA

I OSVETLENJE D. D. Kostina ulica 1

2237

ELADÓ

320HP ÁLLÓ GŐZGÉP

Lang-gépgyár-gyártmány, 1905-ben épült, a vil-

lamos üzem bevezetése miatt.

A gép üzemben megtekinthető.

Közelebbi felvilágosítással szolgál

S. H. Gutmann d. d. Belišće

Gazdák figyelmébe!

Herceg Eszterházy uradalmából származó, nemesített magból termelt uradalmi kék

m á k

minden mennyiségben kapható vetőmag célokra is

HEISLER VILMOS

Péklapustjai uradalomban, utolsó posta Torža

Szőlőtelepítők!

Megrendelhetik szükségleteiket az ültetéshez, valamint a hányok pótlásához

INGUSZ TESTVÉREK

Indasi és királyhalmi szőlőgazdaságában nevelt fajtisza, porbujlásos, valamint egyszerűen isko.ázott, gyökerecs szőlővetészekből.

Posta: Pallé—Šupljak

Sürgönyeim: Ingusz Pallé

Telefon: Pallé 3

2229

Legolcsóbb HUSVÉTI locsoló parfüm
Nagyban és kicsinyben

KAICS

Illatszertárban kapható
Rudićeva ulica

Ingyen pörköltkávé mintát kap márc. 7.- és 8.-án minden vevőm! Sugár Manó. Tel. 47

A régi és elismert Dr. Lehman-féle városi arc- és kézikendő és krém

5211. szám alatt törvényesen védve. Békebeli minőségben, éjszakai használatra zsirtartalmu, nappali használatra zsirtalan (krém) arcvíz, szappan és puder 3 színben. — Eltávolítja a szeplőket, májfoltot, pattanásokat, bőrtinktát (mitte-sser) és az összes bőrtisztítást igénylőket. Kenőcs 12 dinár, krém, arcvíz, szappan és puder darabonként 10 dinár. Egyedüli raktár az egész S. H. S. Királyság területére:

Jugovié gyógyszerár, Novisad

Postai szétküldés. Törvényesen védve az ipari jogokat védő hivatal által. Órizzék az ártalmas utáztatoktól. Viszonteladóknek engedmény 1967

Olcsón eladó egy 85 HP félstabil Lanz-féle lokomobil, egy 5 HP kocsira felszerelt Lange & Wolf-féle benzínmotor,

továbbá a következő téglagyári gépek a legjobb állapotban: Ganz-féle téglaprés, sima hengermű, riflizőhengermű, konstanzli tetőcseréprés automatikus levágóasztallal, hornyolt és hódfarku cserép gyártására, felvonókészülék, transzmissziók, hajtószíjak, csapágyak, tűzkapszlok, cserépszárító-deszkák és rámpák. Közlelbbi felvilágosítással szolgálnak Schwarz Festvérek Novisad, Ribni trg 11

Figyelem!!

A nyersanyag drágulása folytán a

KOMLÓZSINEG

árak rövidesen emelkednek. Fedezze azonnal szükségletét még az olcsó árak mellett!

Kivánatra ajánlatot szolgálnak

Fonó és Kötélverőgyár r. t.

ODZACI

Tölgy-fűrész hulladékfát

vagon tételekben állandóan szállít a

Mitrovačka paropila d. d.

Sr. Mitrovica

Komplett autóbussziforgalom,

kitűnő tőkebefektetés, nagyobb vállalkozás miatt

azonnal átadó

Az autóbussz Prigr. Sv. Iván és Apatin, illetve Apatin és Sombor között bonyolítja le a forgalmat. Érdeklődők forduljanak Wollenreiter Antal, spedítőr Apatin címre. Telefonszám: Apatin, 43. Ugyanott egy luxus Fiat-kocsi, alig használt, eladó.

Gyümölcs termelők és telepítők!

A világhírű Ungváry-cég 800 holdas faiskóárból származó mindenféle gyümölcsfa-csempe, rózsa és díszcserjék kaphatók Barys Dávid okl. műkertésznél Szentán és Hirschl László okl. műkertésznél Kraljevbrgen.

Kisebb megrendelést a helyi lerakatból, na yobb rendelést direkt Ungvárytól szállítom. Ár egyeztetés kivánatra küldök

Barys Dávid, okl. mű kertész min az Ungváry József ceglédi faiskó-lájának jogszilárdan vezérviselete SENTA

Itt a tavasz

ne felejtse el, hogy csak a törv. védett

POMPADOUR-CREME

ünneti el végleg a szeplő, májfolt és pattanást. Kapható: Pappné és társai Subotica, Pajz Kujunčeva 3

Utazóbőröndök,

aktatáskák, női ridikülök, pénz-, szivar- és cigarettatárcák, óriási választékban olcsón kaphatók Schlager Henrik bőröndös és bőraru speciális szaküzletében, Subotica, Aleksandra u. 1. Javításokat, megrendéseket szívesen vállal.

Szállítunk elsősorban

grahamlisztet

franko 5 kg-os postacsomagokban 45/- dinár u átvé ellenében

Domovinska Industrija Mlina d. d. Ve. Bečkerek 2288

Vasöntőde!

Üzembe hoztam modernül berendezett és különleges olvasztási eljárással működő öntődémet.

Vállalok tömeg és gépöntést az előirt keménységi fokra, valamint egész könnyűöntéseket.

Dugattyu - gyűrűknek különleges ötvények méret szerint. Üzemem modern gépekkel van felszerelve úgy hogy a megöntött géprészeket meg is munkáljuk.

Vállalok mindenféle gépjavítást és autogénegesztést.

Hamburger mašinska industrija Subotica

Tašerpaljaudivaral szemben) Telefon 566

Öntés mindennap!

Perzsaszőnye

eredeti keleti munkák nagykereskedése

Mahmud Skender-Celikjurditi

BEOGRAD, Kn. z. Mihajlova 22.

Új tétel perzsaszőnyegek érkezett Perzsia-ból és más keleti országokból. Valódi és hibátlan keleti munka, eredeti szőnyegek. Külön szőnyegek és szőnyeggyártás. Közvetlen bevitel. amely minden konkurenciát kiár. Külön plüss-, velúr- és egyéb szőnyegek gyártása.

Tessék csak a legjobb

szőlőoltvány és gyümölcsfaoltvány

ültevényeket vásárolni mérsékelt áron! Kérjen díjmentes árjegyzéket!

M. Djordjević

ozár - szőlőoltványtelep

NOVISAD

Postafiók 131. (Bácska)

(Lerakat: Krišćeva ul. 10. b.)

Rubikos-munkát

keresek

kordékkal azonnalra

Cim

Molnár kö. Városkudében

Senta

281

Legszébb, legolcsóbb szobafestő

és mázó munkát készít

SPITZER J.

I, Strossmajerova ulica 8 (Huspiac) 1943

BÖZENDORFER zongora, STEINVEY, F. RSTER világmárkák, Erste Produktiv, Stelzhammer, Lira, Stingl, Lanberger, Glosz, Pallik, Stiasnyz, L. Edmund, Hoffmann. Zongorák rendkívül nagy választékban kaphatók. Arám Jugosz Áviában legolcsóbbak és leghosszabb lejáratu részletek kaphatók. Kain hangszerkészítő. Subotica. Városháza. 10311

Eladók

különbéle butorok, ebédlő, hálószoba, előszoba, konyha és egyéb berendezés, edények stb. szabadkézből. Vagy Ferenc-telep III. 11. útj. D. e. 11-12-ig, d. u. 3-7-ig 2023

Zongorák

Hageduk, C ellők, Fuvolák, Harmonikák. legnagyobb választékban és legolcsóbban

S. MACHNITZ hangszeripartelepén. Antunovičeva ul. 1. (Rövid-palota mellett.)

של פמה

Husvétii cukor

SUGÁR MANÓNÁL

Subotica

10481 Telefon 47.

Sombori juhturó 184

Csak akkor jó, Ha az Cirilovtól való.

Szállítja

M. Cirilov, Sombor

A Hamburg—Délamerikai Gőzhajózási Társaság

← keres bizalomteljes képviselőt

→ Ajánlatok: Zagreb, Šenoa 20 címre küldendők 2219

Butor nélkül nem lehet férjhezmennil

Már havi 150 dináros részletekért kaphatnak egy gyönyörű szobabutort készpénzzel, kamatmentesen, előleg nélkül. Kérjen képes ismertetést!

SZENTI és VIRÁG műbutorgyár Subotica

Sutarciceva u. 54-56. Telefon 383

15-16. századbeli értékes

könyvek és festmények

iránti komoly érdeklődők közöljék címüket: "Értékes régiségek" jelige alatt a lap kiadóhivatalával. 2119

Szálloda

kávéházzal és éttermmel a tulajdonos előrehaladott kora miatt, házzal vagy anélkül eladó. Bővebbet:

Dr. BELA HORSKIADOLF-nál Novisad,

Safarikova u. 7. I. 10. 1817

Szőlőoltványok

két éves, gyökerező, az 1922. évi zairebi tartományi (regionális) szőlő- és borkiállításán I. osztályu aranyéremmel kitüntetett

Muskotály, Hamburg, Malaga

Szalóniki (vörös) és Szmederevka

ajánlat szmederevői oltványveszők kaphatók a tulajdonosnál

Pavkovits György szerb plébános urnál

Sombor (Bácska) 1850

P. & C. H. BIG és PANIZZA kápok, valamint L. B. O. ri és női harisnyák egyedüli lerakata csak

VUKOVICS GERŐ

cégnél Subotica, hol a legjobb és legizlésesebb úri divatcikkek kaphatók. — Szolid árak, pontos kiszolgálás

LIFKA

Szerdán utoljára

Cirkus Chaplin

Csütörtök—vasárnap kettős premier

Alice Terry, Paul Wegener, Svetislav Petrović

Varázsló

Ezenkívül

Fekete rózsza

ausztráliai kalandorim eddig még nem látott szenzációkkal

LEVELEZÉS

Intelligens urileány vagy urihölgy érdeknélküli, diszkrét ismeretséget keresem, kellemes időöltés miatt. Teljes című levelet «Együtt a moziba járunk» jellegre kérek. 2210

HÁZASSÁG

Nemzetközi házasságközvetítő iroda minden megbízásnak pontosan eleget tesz. «Amor» házasságközvetítő iroda Temesvár, Románia, Kossuth Lajos ucca 21. 11993

FOGLALKOZÁS

Ügynököket felveszek állami értékpapírok eladására, esetleg fixfizetéssel és provizióra. Kereseti eshetőség 3000—5000 dinárig. Peić agentúra, Subotica, Vlaszka 8. 2222

Cipész-tanonc élelmezéssel felvétetik Petronál Sokolska 1. Ugyanott kifutó kerestetik. 2245

Fiatallónn kertészegédet azonnali belépésre keresek. Simon kertészet Subotica, Paja Kujundžićeva ul. 94. 2213

Néhány munkás kerestetik akik a szőlővessző oltását tökéletesen értik. Jelentkezni lehet a Gradska Kafana igazgatóságánál. 2212

Tanulóanyag gyermekekuha varráshoz felvételnek. Spitzer Lajosnál Subotica, Sokolska ul. 3. 2218

Gazda, nőtlén, 28 éves nagyobb gazdaságba állást keres. Iradalmakban hosszabb gyakorlattal és jó bizonyítványokkal rendelkezem. Cím a kiadóban «Gazda» jelige alatt. 2238

Jégszékényt garanciával legolcsóbban készit. Ingven prospektust küld. Ujvári Ferenc asztalos Temerin. 2242

Pénztárnok jó házból, aki a pénztár önálló vezetéséhez minden tekintetben megfelelő és a könyvvitelben jártas, felvétetik. Írásbeli ajánlatokat átvesz a lap kiadóhivatala. «Megfelelő» jelige alatt. 2243

Kereskedelmi tisztviselő, több évi gyakorlattal, sofőri vizsgával, ki a szerb, német és magyar nyelvet teljesen bírja, nagyobb garanciával, bármilyen vállalatnál bizalmi avagy hasonló állást keres. Cím a noviszádi kiadóban. 2234

Intelligente deutsche Frau mit Jahreszeugnis sucht Stelle zu Kindern nicht unter 3 Jahren. Ida Schaller Belaerka. 2175

APRÓHIRDETÉSEK

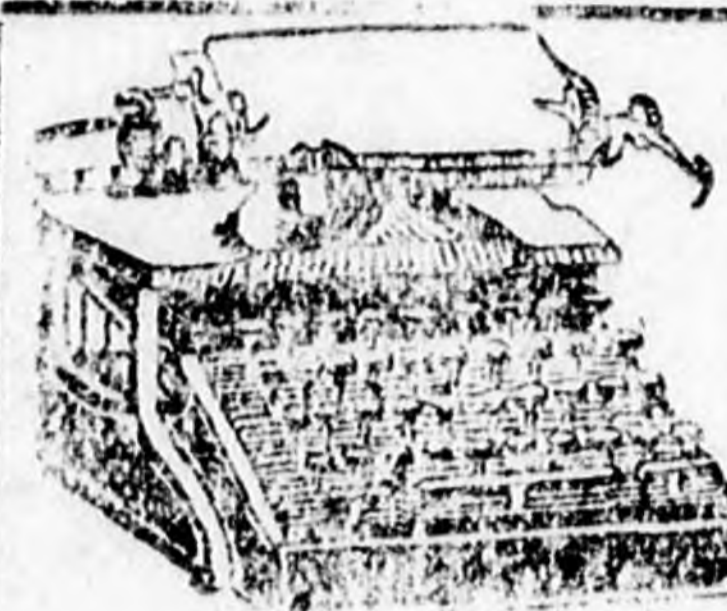
Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címszó kiemelésével. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felhívogzott jellegű leveleket továbbítunk. Kérleküldetésükben válaszbélyeg mellékelésé.

MOZISOK!

Előrendű műsoraimat szerb és magyar feliratokkal filmkölcsonzóm felosztása miatt bámulatos olcsón eladom

Minden mozinak érdeke, hogy 1—2 tartalékműsora legyen!

Teltsch Gáspár Sombor

Írógépe

csak akkor lesz jó és tartós-életű, ha azt nagyon csakély évdíj mellett

Deutsch Izidor optikus és műszerésznél karbantartja!

Új és használt írógépek, eredeti GREIF-írógépszalag és karbonpapír. Írógépjavításot gyorsan és olcsón jótállás mellett írógépek kedvező részlelvezésére. — Telefon 2-16

Nevelőnőnek ajánlkozik kisebb gyermekekhez szerb-német nyelvtudással, okleveles tanító. Esetleg bankban könyvelői állást vállal. Cím a kiadóban. Garay-szalamba (Aleksandrova ul. 11.) Perfekt önálló varrónők felvételnek azonnali belépésre, állandó munkára. 2249

S. H. S. államsors-jegyek főelárusítója

„CLAMOR“ A. D.

Telefon 38—38 BEOGRAD Levélcím: Postfah 329 Iroda: kosovska ul. 41. sz. I. Postafah arbeskikkazmla 52.351 Táviralcím: Clamor Beograd Fiók: NOVISAD, Kralja Aleksandra 7. Tel. 22-97

200.000 dinárt nyert

a mi legszerencésebb sorozatunkból eladott 17.161 sz. sorsjegy A 15 sorozatban nagy választék min lennemű pótsorsjegyekben Harmadik osztály huzása 1928 március 8-án Harmadosztályu sorsjegyek ára: dupla egész 600, egész 300, fél 150, negyed 75 dinár. Megrendeléseket költségmentesen utánvetellel küldünk.

Negyedik osztály huzása ap 11.5 A negyedik osztályu pótsorsjegyek árai a következők: dupla egész 800, egész 400, fél 200, negyed 100 dinár.

Az ötödik osztályu sorsjegyek huzása május 7-én kezdődik és május 28-ig tart, amikor is kibuzásra kerül az ötödik osztály mindkét nyereménye. Az ötödik osztály huzását a következő napokon tartják meg: május 7, 9, 11, 14, 16, 18, 21, 23, 25 és 28, amikor is minden napon 1000 nyereményt sorsolnak ki.

A XV. sorozat egyik osztályának kiuzása huzott sorsjegyei után a befizetett összeg 40%-a vissza l s: téri ve, vagyis dupla egész után 400—, egész után 200—, fél után 100—, negyed után 50— dinár.

Az új XVI. sorozat e adására, amely június 1-én kezdődik, viszontárusítókat keresünk. Feltételekért és felvilágo itásokert forduljon hozzánk.

Azoi ré zivevőknek, akik több mint egy egész sorsjegyet vásáro nak, bérmentesen küldjük a sorsjegyeket. A nyereményhuzások e edményéről szóló jeyzóvet ugyan csak díjlanul küldjük azo nak, ki (ha részsorsjegyekben is) két egésznel többet rendelnek meg.

Rendeljen sorsjegyeket legszerencésebb sorozatunkból.

„CLAMOR“ A. D., BEOGRAD

Kosovska ul. 41. I. Telefon 38—38.

A kávéfőzés nem művészet . . .

ha az „GE-SA“ pörkö kávéből készül.

A „G-Sa“ pörköltkávét három nemes kávéfajtából naponta lesz pörkö lve!

INGYEN kaphat 1/4 kilót

KÖRÖSI GÉZA cégnél, Subotica, Rudičeva ul. — Telefon: 5-13

VÁROSI MOZI

Hétfőtől—szerdáj, két ós műsor

A kow-boy gigerli

Fő-zereplő: Fete Morrison

Onagysága kalandokat keres

Vigjáték a kikapós menyecskeéről.

Főszereplők: Xenia Desny és Livio Pavanelly

16 éven aluliaknak tiltva van

VÉTEL-ELADÁS

Veszek belga vagy bécsi óriás nyulat. Ajánlatot ár és súly megjelöléssel Schmerák Antal Apatin címre kérek. 2233

48 méhcsalád teljes felszereléssel, esetleg családon kívül is eladó. Bósnják Ádám méhész, Bezdán. 2232

Adler írógép, horvát, magyar, német írással, jó karban, eladó. Ruff cukorkagyár, Subotica. 2227

Jól bevezetett borbélyüzlet a belvárosban eladó. Sombor, Dr. Maksimović Nikola ul. 19. 2225

Szőlőkarót, tölgyfa hasított és fűrészelt, fenyőfából is, áron alul nagyban és kicsinyben ajánlom. Danilo Ivkov, Stapar (Bačka). 1139

Vágányokat, kis vasuti kocsikat, használt és törött gépeket, mindennemű ócska fémeket minden mennyiségben készpénzért veszünk. «Ferrometal» k. d. Zagreb, Slovenska ul. 12. 1294

Tejot minden mennyiségben, állandó átvételre keresek. Ajánlatokat ár megjelöléssel «Jó vevő» jellegre a kiadóba kérek. 2217

Jóforgalmu fűszerüzlet, országot mellett, eladó. Erdőkölöni lehet Krishaber és Spitzer cégnél. 1944

Jóforgalmu vendéglőmet más vállalkozás miatt eladom. Wagner János, Potiski Sveti Nikola. 2177

Jóforgalmu vagonos váromalom tiszamenti városban sürgősen eladó. Cím a kiadóban. 2169

KÜLÖNFÉLE

Rekruták rövidebb szolgálati idő és kiszabadítási ügyeiben díjmentes felvilágosítással szolgálok. Peić agentúra, Subotica, Vlaszka 8. Óvakodjanak a nem hiteles s nem idevaló ügynököktől. 2224

Kölcsonóket 8%, 9%, 10% kamatra többévi törlesztésre mindenféle ingó és ingatlanra közvetitek. Peić agentúra, Subotica, Vlaszka 8. 2223

Üjjoncok! Szakavatott egyének pontos felvilágosításokat adnak katonai természetű, különösen sorozási, szolgálati idő meghatározására és jogos esetekben a szolgálatok megrövidítésére vonatkozó ügyekben. Nemzetközi Iroda, Subotica, Aleksandrova 9. 2240

Honpolgárságát sikeresen, garanciával, megszerzem. Peić agentúra, Subotica, Vlaszka 8. Óvakodjanak a nem hiteles és nem idevaló ügynököktől. 2221

Egy szoba, konyha mellék-helyiségekkel március 15-re kiadó. Kragujevačka ul. 4. 2244

Észak- és Délamerikába utazni óhajtoknak felvilágosítással szolgálok. Nemzetközi Iroda, Subotica, Aleksandrova 9. 2241

Szeplők, májfoltok, vörös orr, arctisztítálatások ellen ezideig a legjobb bevált szer a Daruvary krém háromsarkos piros dobozokban, kapható szaküzletekben. Készíti Blum gyógy-szeriár, Subotica, főposta mellett. 360

«Alexa» nyakkendőipar 10 dinárért fordítja ki régi nyakkendőjét. Korzó. 1249

Szolid szállítás

»Ignis« J. Wirth tüzelanyag-kereskedős, Subotica Iroda: Agina ul. 13. sz. (sarokház) Telefon: 503

Ajánlja kereskedőknek, üzemeknek, manóosoknak vagonvételben gyertyán-, bükk-, vegyes hasáb és külön gömbiát, rövid, kemény fűrés gyári hulladékot, valamint 20 cm-es köbzött hulladékot Favágó-motoraimmal bármikor háznál fűrészelek

Szolid szállítás